

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

11.06 - МКР. 1593 "С" 2023.10.31. 034. ПЗ

НАЗАРЧУКА ВЯЧЕСЛАВА ІВАНОВИЧА

2023 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

УДК 657:336.226.11

ПОГОДЖЕНО ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Декан економічного факультету Завідувач кафедри статистики та економічного аналізу
Анатолій ДІБРОВА Андрій МУЗИЧЕНКО
(підпис) (підпис)

«__» _____ 2023 року «__» _____ 2023 року

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
«Обліково-аналітичне забезпечення управління розрахунками за оподаткуванням доходів фізичних осіб»

Спеціальність 071 Облік і оподаткування
(код і назва)
Освітня програма «Облік і аудит»
(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Гарант освітньо-професійної програми
к.е.н., доцент Тамара ГУРЕНКО
(підпис)

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи
к.е.н., доцент Михайло ГУЗЬ
(підпис) (ПІБ керівника)

Виконав Вячеслав НАЗАРЧУК
(підпис) (ПІБ студента)

Київ - 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

статистики та економічного аналізу

д.е.н., проф.

Інна ЛАЗАРІШЧИНА

« »

2022 р.

ЗАВДАННЯ

**ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТА**

Назарчук Вячеслав Іванович

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування

(код і назва)

Освітня програма «Облік і аудит»

(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи «Обліково-аналітичне забезпечення управління розрахунками за оподаткуванням доходів фізичних осіб» затверджена наказом ректора НУБІП України від 31 жовтня 2022 року № 1/593 «СБ»

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____

Вихідні дані до кваліфікаційної магістерської роботи: законодавчо-нормативна база з питань обліку розрахунків за податком на доходи фізичних осіб, наукова література, матеріали студентських та міжнародних науково-практичних конференцій, фінансова звітність ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП».

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Економічна сутність розрахунків за податком на доходи фізичних осіб.
2. Облікове забезпечення управління розрахунками за оподаткуванням доходів фізичних осіб на ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП».
3. Аналітичне забезпечення управління розрахунками за оподаткуванням доходів фізичних осіб.

Перелік графічного матеріалу (за потреби): таблиці, рисунки.

Дата видачі завдання « »

2022 р.

**Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи**

**Завдання прийняв до
виконання**

(Підпис)

(Підпис)

Михайло ГУЗЬ

(прізвище та ініціали)

Вячеслав НАЗАРЧУК

(прізвище та ініціали)

НУБІП УКРАЇНИ

Реферат
на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за темою
«Обліково-аналітичне забезпечення управління розрахунками за
оподаткуванням доходів фізичних осіб»

НУБІП УКРАЇНИ

У магістерській кваліфікаційній роботі розкривається науковий підхід щодо економічної сутності податку на доходи фізичних осіб та його роль у формуванні дохідної частини бюджету.

Об'єктом дослідження стало Товариство з обмеженою відповідальністю «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП».

НУБІП УКРАЇНИ

У вступній частині магістерської роботи обґрунтовано актуальність досліджуваних питань, встановлено мету та наведено завдання для її досягнення, також було визначено об'єкт та предмет даної роботи.

НУБІП УКРАЇНИ

В першому розділі розглянуто теоретичні основи поняття податку на доходи фізичних осіб, досліджено нормативно-правове регулювання його справляння та з'ясовано яку роль відіграє податок на доходи фізичних осіб в наповненні бюджету.

НУБІП УКРАЇНИ

В другому розділі магістерської роботи на практичних матеріалах Товариства з обмеженою відповідальністю «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» викладено організацію обліку розрахунків за оподаткуванням доходів фізичних осіб, розглянуто їх відображення у первинних документах та запропоновано шляхи його вдосконалення в умовах воєнного стану.

НУБІП УКРАЇНИ

В третьому розділі проведено аналітичну оцінку ефективності справляння податку на доходи фізичних осіб та узагальнено результати для запровадження управлінських рішень з їх реалізації.

НУБІП УКРАЇНИ

У висновках магістерської кваліфікаційної роботи згруповано отримані результати аналізу та запропоновано рекомендації щодо вдосконалення обіку нарахування та сплати податків на доходи фізичних осіб.

НУБІП УКРАЇНИ

Ключові слова: облік, аналіз, дохід, фізична особа, оподаткування, податок на доходи фізичних осіб, управління.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗРАХУНКАМИ ЗА ОПОДАТКУВАННЯМ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	6
1.1. Економічна сутність податку на доходи фізичних осіб як об'єкта обліку і аналізу.....	6
1.2. Роль податку на доходи фізичних осіб у формуванні дохідної частини бюджету.....	12
1.3. Нормативно-правове регулювання справляння податку на доходи фізичних осіб.....	17
<i>Висновки до розділу 1</i>	24
РОЗДІЛ 2. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗРАХУНКАМИ ЗА ОПОДАТКУВАННЯМ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	25
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП».....	25
2.2. Документальне забезпечення та облік доходів фізичних осіб як бази оподаткування.....	36
2.3. Синтетичний і аналітичний облік нарахування та сплати податків на доходи фізичних осіб.....	39
2.4. Проблематичні аспекти та шляхи вдосконалення оподаткування доходів фізичних осіб в умовах воєнного стану.....	43
<i>Висновки до розділу 2</i>	48
РОЗДІЛ 3. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗРАХУНКАМИ ЗА ОПОДАТКУВАННЯМ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	50
3.1. Методичні прийоми та організація аналізу розрахунків за оподаткуванням доходів фізичних осіб.....	50
3.2. Аналітична оцінка ефективності справляння податку на доходи фізичних осіб.....	55
3.3. Узагальнення результатів аналізу та управлінські рішення з їх реалізації.....	60
<i>Висновки до розділу 3</i>	63
ВИСНОВКИ	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ	76

ВСТУП

Актуальність теми. 24 лютого 2022 року - день повномасштабного вторгнення Росії на територію України. Війна спричинила кардинальні зміни як в житті громадян, так і в економіці країни. Через ряд терористичних дій, спричинених повномасштабним вторгненням та постійних обстрілів мирного населення багато українців залишилась без власної домівки, роботи та були вимушені покинути власну країну й емігрувати за кордон.

Ринок праці є досить яскравим індикатором, що показує зміни, які відбуваються в соціально-економічній системі країни. Одним з наймасштабніших потреб для економіки стала втрата людського капіталу. За рік війни Україна втратила значну частину наявної та потенційної робочої сили, що спричинила та спричиняє міграція, загибель військових та мирного населення, а також насильна депортація українців до країни-агресора. Саме через це, особливої актуалізації наразі набуває питання формування урядом України сприятливих умов для ринку праці, запобігання міграції та масового безробіття, посилення співпраці та допомоги бізнесу й освітнім секторам задля підготовки висококваліфікованих кадрів та забезпечення роботою молоді.

Як відомо, обсяги податку на доходи фізичних осіб прямо залежать від змін, які відбуваються в економіці країни, а тому його адміністрування по-особливому реагує на сучасні зміни на ринку праці в Україні. На відміну від податків, які все ж мають фіксовану суму, розрахунки з ПДФО доволі швидко проявились через стрімкий спад в економіці, спричинений повномасштабним вторгненням.

Питання обліку нарахування та сплати податків на доходи фізичних осіб досліджувалось у роботах наступних вчених: Андрущенко В.Л., Гуцаленко Л.В., Гуренко Т.О., Калюга Є.В., Литвиненко В.С., Чижова Т.В., та інші.

Питанням аналізу розрахунків за оподаткуванням доходів фізичних осіб було досліджено в роботах наступних науковців: Баранник Л.Б., Мних Є.В., Лазаришина І.Д., Савицька Г.В., Ткачик Л.Н., Чумаченко М.П., та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою виконання магістерської кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних основ стосовно покращення обліково-аналітичного забезпечення управління розрахунками за оподаткуванням доходів фізичних осіб та розробка новітніх шляхів удосконалення в умовах воєнного стану на прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП».

Для досягнення мети необхідно вирішити такі завдання:

- дослідити економічну сутність податку на доходи фізичних осіб, як об'єкта обліку та аналізу;
- з'ясувати роль податку на доходи фізичних осіб у формуванні дохідної частини бюджету;
- розглянути нормативно-правове регулювання справляння податку на доходи фізичних осіб;
- проаналізувати організаційно-економічну характеристику ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП»;
- дослідити синтетичний та аналітичний облік нарахування та сплати податків на доходи фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП»
- розглянути проблематичні аспекти та розробити шляхи вдосконалення оподаткування доходів фізичних осіб в умовах воєнного стану;
- оцінити ефективності справляння податку на доходи фізичних осіб;
- узагальнити результати аналізу та запропонувати управлінські рішення з їх реалізації.

Об'єктом дослідження магістерської роботи виступає Товариство з обмеженою відповідальністю «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП».

Предметом дослідження є процес обліково-аналітичного забезпечення розрахунків за оподаткуванням доходів фізичних осіб та шляхи його покращення у Товаристві з обмеженою відповідальністю «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП».

Методологічна основа дослідження. В процесі дослідження було використано наступні методи: бібліографічний, за допомогою якого було

вивчено та опрацьовано наукові видання та дослідження вітчизняних вчених, на основі методу комплексного аналізу було розглянуто економічну сутність податку на доходи фізичних осіб, метод системного узагальнення супроводжувався оцінкою ефективності справляння податку на доходи фізичних осіб та формуванням шляхів його вдосконалення в умовах воєнного стану.

Теоретична та практична значимість роботи. Теоретична значимість дослідження базується на науковому узагальненні, а також розробці новітніх підходів щодо оподаткування доходів фізичних осіб.

Практична значимість дослідження полягає в майбутній перспективі впровадження, а також використання шляхів вдосконалення оподаткування доходів фізичних осіб в умовах воєнного стану ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУПІ» на основі пропозицій, представлених в даній кваліфікаційній роботі.

Апробація результатів магістерської кваліфікаційної роботи. В магістерській роботі викладені основні матеріали дослідження, які обговорювались на двох студентських та одній міжнародній науково-практичних конференціях, за результатами яких було опубліковано стаття та тези.

Зокрема: Всеукраїнській студентській науково-практичній онлайн-конференції «Облік, оподаткування, контроль та аналіз: виклики та загрози в умовах воєнного стану» (м. Київ, 23 березня 2023 року), Міжнародна науково-практична конференція «Science and innovation of modern world» (Лондон, 18-20 травня 2023 року), Студентській науково-практичній конференції «Соціально-економічні аспекти розвитку України в умовах глобальних викликів» (м. Київ, 9-10 листопада 2023 року).

Публікації. За результатами магістерського дослідження було опубліковано 3 наукові праці, у т. ч. 1 стаття – у міжнародних видання [42] та 2 тези доповідей за результатами роботи студентських конференцій [43].

Структура роботи. Магістерська кваліфікаційна робота містить 65 сторінок, 29 рисунків, 12 таблиць, 75 використаних джерел та 2 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗРАХУНКАМИ ЗА ОПОДАТКУВАННЯМ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

1.1. Економічна сутність податку на доходи фізичних осіб як об'єкта обліку і аналізу

На сучасному етапі розвитку ринкової економіки, задля підвищення рівня конкурентоспроможності держави та покращення ефективності наповнення бюджету застосовують безперервний пошук новітніх форм та методів оптимізації податкових надходжень. Одним із таких дієвих методів являється оподаткування доходів фізичних осіб, оскільки саме він є досить вагомим джерелом формування ресурсів держави, а також суттєвим важелем соціально-економічних процесів.

Податок на доходи фізичних осіб виступає регулятором, який перерозподіляє кошти громадян, що, в свою чергу, формує певні зв'язки між платниками податку та державою. Водночас, держава не лише регулює доходи громадян, а й прямо впливає на збільшення їх платоспроможності, розмір заощаджень та споживання, стимулювання попиту, що призводить до підвищення темпів економічного зростання. За своїм змістом, податок на доходи фізичних осіб несе в собі роль ще й соціального регулятора, оскільки він має відношення до кожного члена суспільства. Проте, в реаліях діючого законодавства та у зв'язку з відсутністю науково обгрунтованих підходів наразі важко прослідкувати соціальну направленість податку на доходи фізичних осіб, що обумовлено прагненням влади, першочергово, до постійного збільшення доходів бюджету держави.

У розвитку форм та методів справляння податку на доходи фізичних осіб в Україні можна виділити чотири основні періоди, наведені на рис. 1.1 [65].

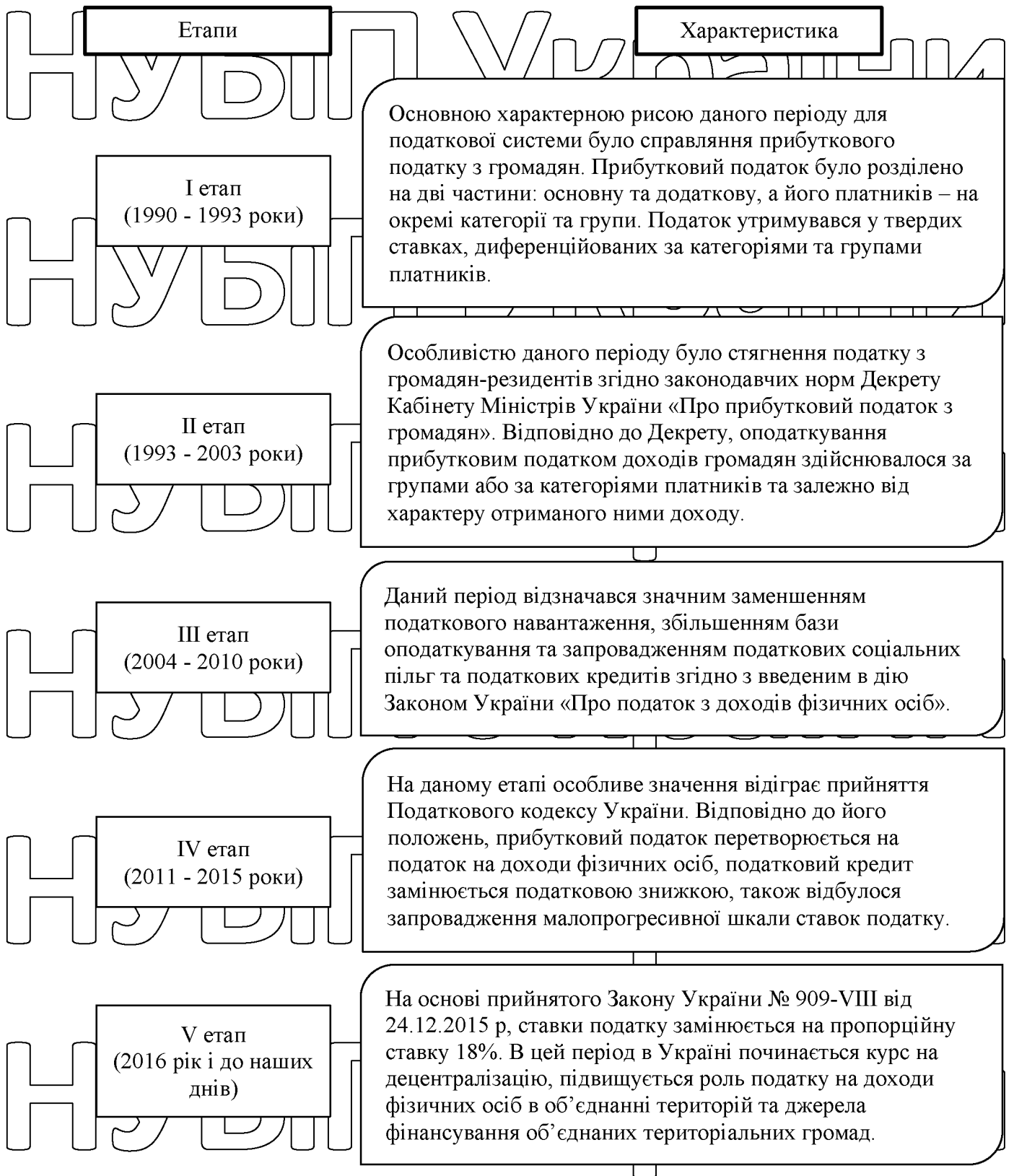

Рис. 1.1. Етапи становлення податку на доходи фізичних осіб в Україні

На сучасному етапі розвиток податку на доходи фізичних осіб відбувається від впливом ряду факторів, а саме: політичні та економічні, що обумовлює його особливе значення щодо вирішення соціальних питань

суспільства. Оподаткування фізичних осіб являється важливим та вагомим важелем для вирішення завдань соціальної політики, які мають на меті забезпечити соціальну справедливість та надати гідний рівень життя населенню.

Сутність доходів громадян, його оподаткування, стабільність та значимість досліджувало багато вчених та описувало їх у своїх роботах, зокрема: Шевчук І.В., Литвиненко В.С., Гуцаленко Л.В., Качан Є.П., та багато інших. Сучасними науковцями було представлено свій підхід до визначення поняття «дохід», проте досі можуть виникнути непорозуміння в його сутності.

Відповідно, для детального аналізу розкриття сутності доходу у сучасній літературі необхідно розглянути різні трактування, наведені на рис 1.2.

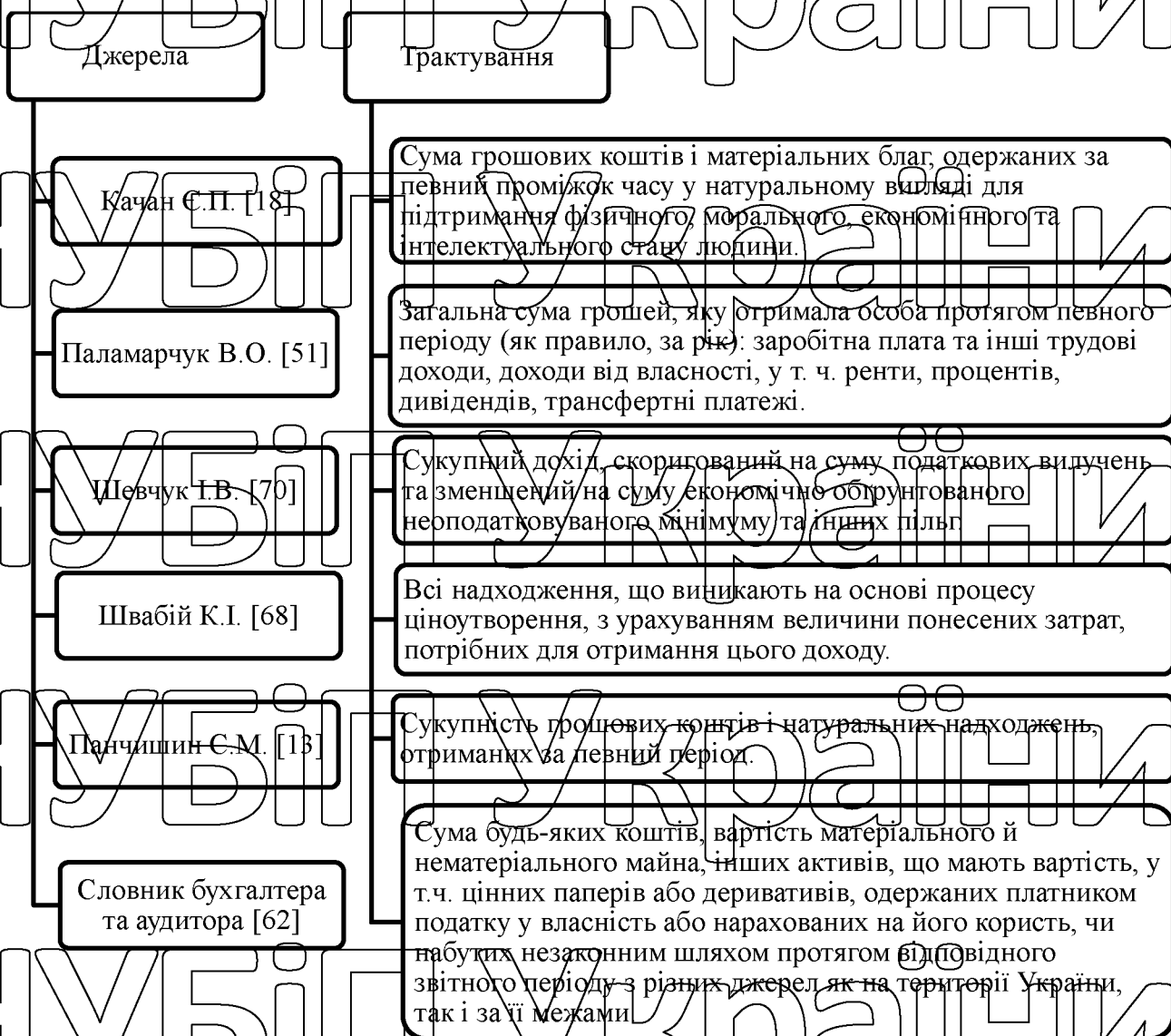

Рис. 1.2. Наукові підходи до трактування доходів в економічній літературі

Таким чином, на основі вищевказаного, можна підсумувати, що дохід, як об'єкт оподаткування є ні що інше, як загальний обсяг всіх надходжень, отриманий фізичною особою у грошовій або натуральній формах протягом певного проміжку часу та використаний з метою накопичення та споживання.

Посилаючись на Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб», податком з доходів фізичних осіб є плата фізичної особи за послуги, які надаються їй територіальною громадою, на території якої така фізична особа має податкову адресу або розташовано особу, що утримує цей податок [58].

Відповідно, для більш ретельного аналізу поняття «податок на доходи фізичних осіб» розглянемо трактування науковців наведені у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Підходи до визначення податку на доходи фізичних осіб в економічній літературі

№	Джерело	Трактування
1	Андрущенко В.Л. [1]	Інструмент прямого оподаткування у податковій системі України, що має мобільніший, динамічніший характер, аніж інші різновиди прямих податків, наприклад майнові, адже останні орієнтовані і прив'язані до стабільної, незмінної бази – вартості майна, що розглядається як об'єкт оподаткування.
2	Баранник Л.Б. [5]	Основний вид прямих податків, з отриманої від фізособи доходу. Обчислюється у відсотках від сукупного доходу фізичних осіб за вирахуванням документально підтверджених витрат, відповідно до чинного законодавства.
3	Чижова Т.В. [67]	Найдавніша форма податкових взаємовідносин між державою та її громадянами на основі примусового обов'язкового вилучення частини доходу для створення централізованого грошового фонду держави з метою виконання функцій, що на неї покладено.

Податком на доходи фізичних осіб оподатковуються всі доходи громадян відповідно до чинного законодавства, проте до таких доходів можна ще віднести отримані фізичною особою-підприємцем від провадження господарської діяльності, саме тому, для спрощення адміністрування податку на доходи фізичних осіб розглянемо групування еквідативних сукупного доходу платника податку за відповідними критеріями на рис. 1.3 [12].

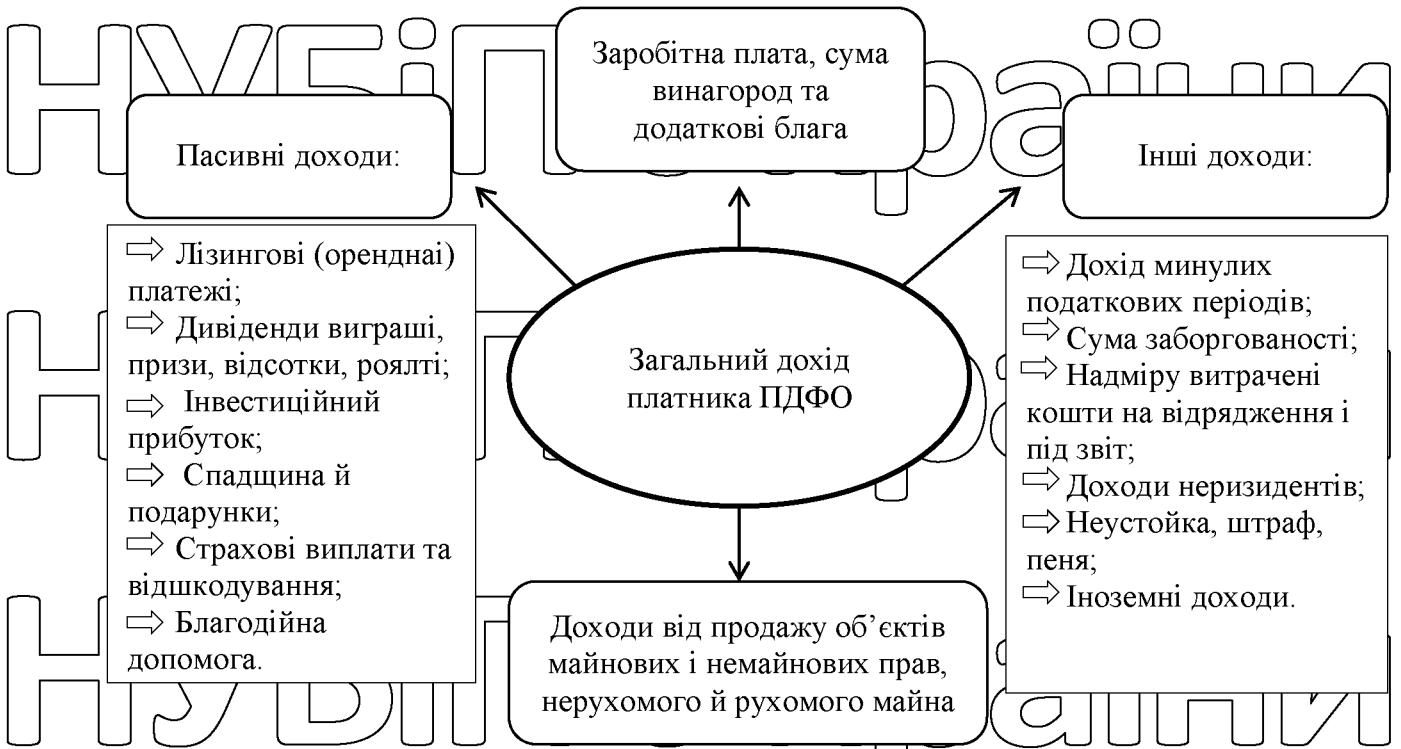

Рис. 1.3. Структура загального оподаткованого доходу платника

Для більш детального аналізу особливостей сплати податку на доходи фізичних осіб в аспекті всіх інших прямих податків розглянемо структуру прямого оподаткування в Україні на рис. 1.4. [15].

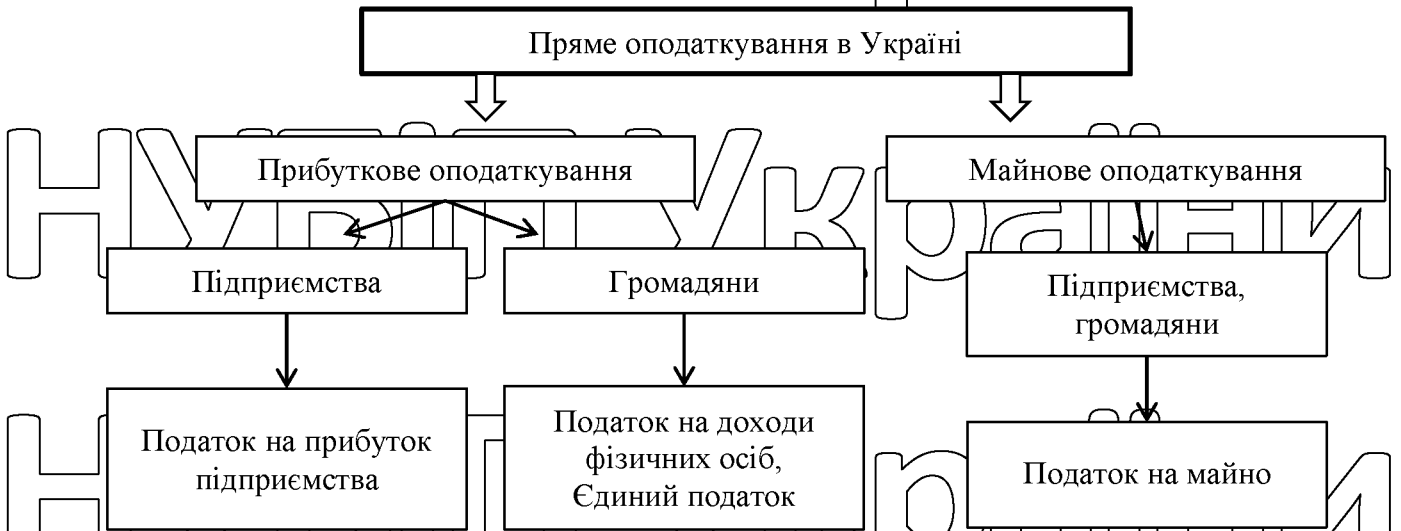

Рис. 1.4. Структура системи прямого оподаткування в Україні

Податок на доходи фізичних осіб оподатковується згідно чинних положень IV розділу Податкового Кодексу України, згідно з яким механізм справляння податку базується на ряді основних елементів, відображених на рис. 1.5. [49].

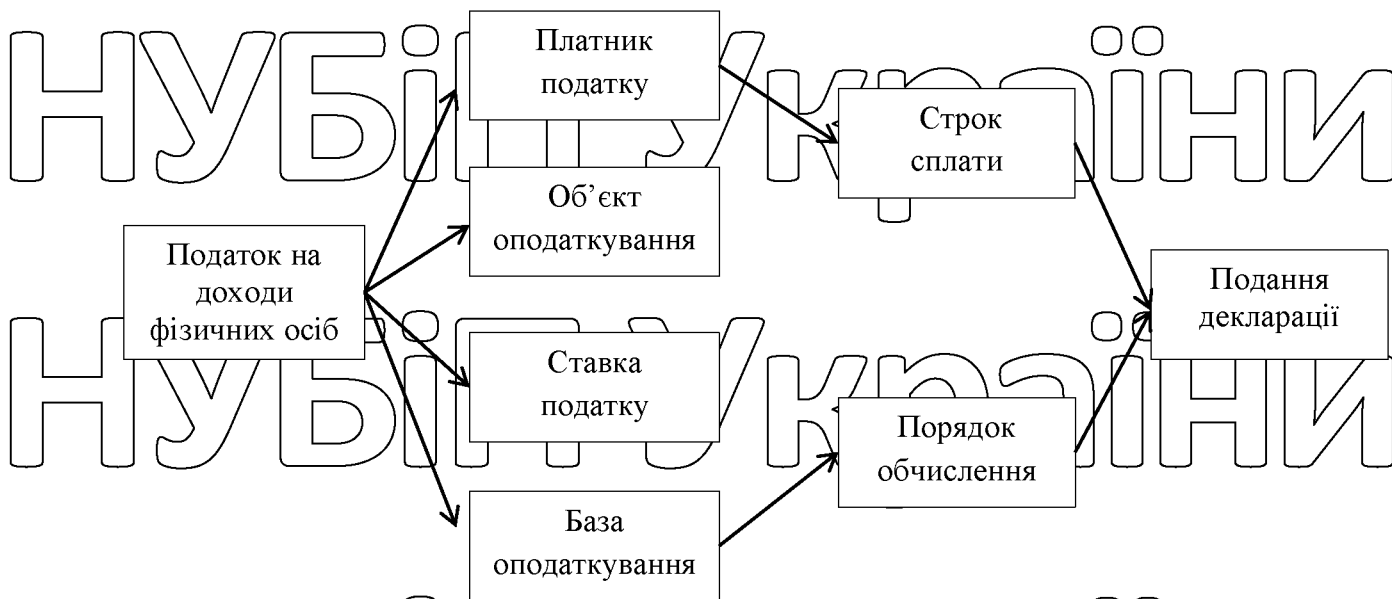

Рис. 1.5. Структура основних елементів податку на доходи фізичних осіб

Відповідно до статті 162 Податкового кодексу України, платником податку на доходи фізичних осіб можуть бути як резиденти, так і не резиденти, при цьому розмір загального доходу платника податку виступає базою оподаткування. Станом на 2023 рік ставка оподаткування становить 18% від бази оподаткування [49].

В сучасних реаліях сплатою податку на доходи фізичних осіб займається податковий агент, тому розглянемо строки сплати податку агентом до бюджету України, наведені на рис. 1.6 [51].

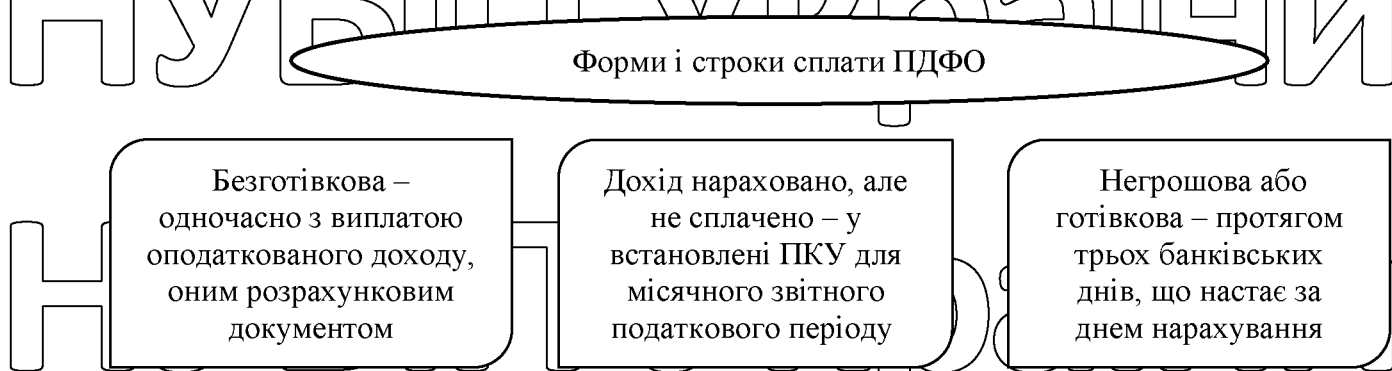

Рис. 1.6. Строки сплати податку на доходи фізичних осіб податковими агентами

Таким чином, податок на доходи фізичних осіб є найбільш поширеною формою прибуткового оподаткування, що надає змогу встановити пряму залежність між доходами платника податку та його платежами до бюджету.

1.2. Роль податку на доходи фізичних осіб у формуванні дохідної частини бюджету

На сучасному етапі, в державі будь-якої країни світу прями податки відіграють провідну роль. При цьому, вони не лише формують доходи та витрати державного бюджету, а й слугують одним з основних важелів для залучення інвестицій та підтримки стабільності розвитку країни.

З огляду на оподаткування, доходом фізичної особи являється сукупний дохід, який скоригований на відповідну суму податкових видатків, а також зменшений на економічно обґрунтовану суму неоподаткованого мінімуму та інших законодавчо встановлених пільг.

Загалом, оподаткування сфери оплати праці має прямий вплив, при чому і на попит праці і на її пропозицію, шляхом більш високих затрат для роботодавця або зменшення реально отриманої заробітної плати для працівника відповідно. Дана ситуація створює різницю між самими витратами на оплату праці для роботодавця та сумою реальної заробітної плати, яку отримує працівник, так званий податковий клин.

Розглянемо середньомісячну заробітну плату в Україні за останні 3 роки в доларах США на рис. 1.7 [41].

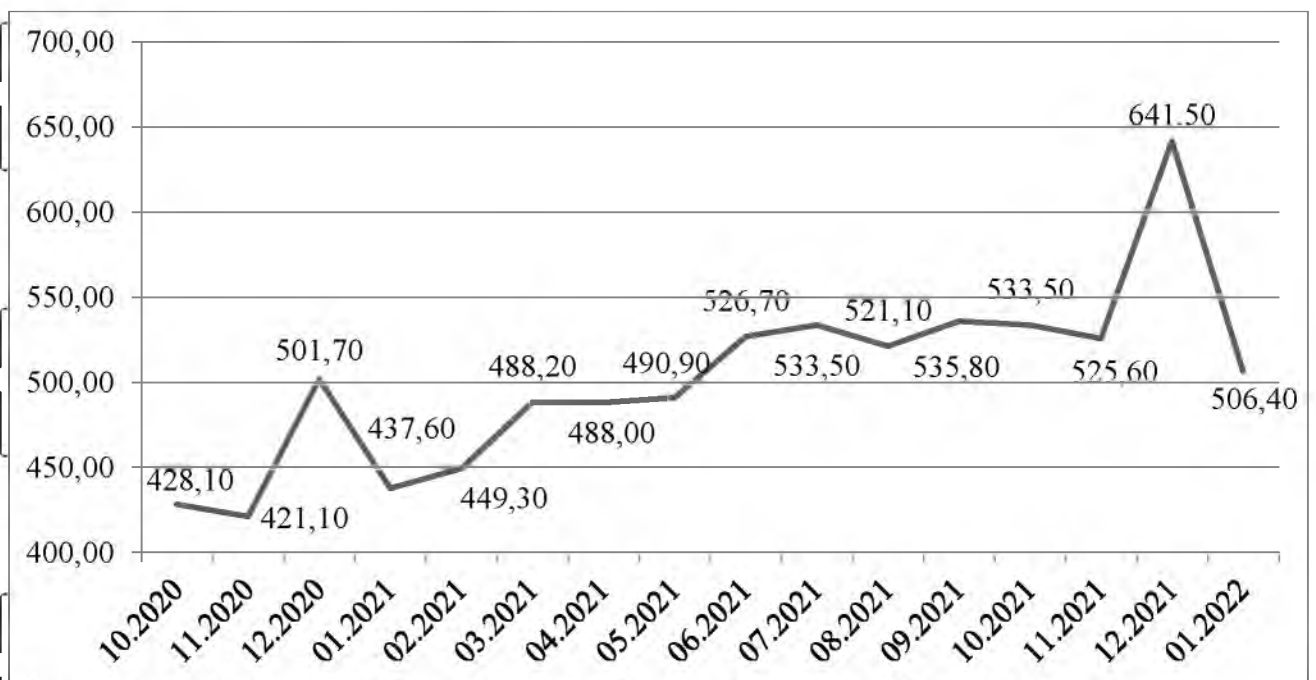

Рис. 1.7. Середньомісячна заробітна плата в Україні, дол. США

На основі наведеного графіку, можемо побачити, що загалом заробітна плата в Україні за останні 3 роки мала тенденцію до збільшення з незначними коливаннями по місяцям. Проведене дослідження динаміки змін середньої заробітної плати в Україні виявило, що найнижча середня заробітна плата спостерігається в Чернівецькій області та станом на 2022 рік складає 11326 грн, при цьому найвища середня заробітна плата за 2020 – 2022 роки незмінно залишалась у м. Києві та у 2022 році становила 21347 грн.

В Україні правила оподаткування, його порядок та ставка встановлюються тільки на загальнодержавному рівні, в той час, як у зарубіжних державах органам місцевого самоврядування надано досить широке право в сфері податкової юрисдикції. [33].

Загалом, перелік доходів що будуть підлягати оподаткуванню та відповідно, сама ставка податку на доходи фізичних осіб змінювалась протягом всього періоду незалежності України та регулювалась чинними нормативними актами. Основною ставкою податку є 18%, але існують й інші ставки, в залежності від виду доходу. На підприємствах до нарахування ПДФО включають загальний місячний дохід у вигляді заробітної плати. Також із оплати праці утримується військовий збір у розмірі 1,5%. Основна ставка ЄСВ становить на сьогодні 22%. [35].

Водночас, під час оподаткування доходів фізичних осіб також можливе зменшення самої бази оподаткування на певну суму податкової соціальної пільги, за умови наявності наступної та відповідності вимогам її застосування.

Звертаючись до самої історії справляння податку на доходи фізичних осіб, можна відмітити широкий спектр соціальних пільг, його обов'язковість в рамках фінансування державних витрат та залежність застосування прогресивних ставок податку від розміру та виду оподаткованого доходу.

Відповідно, для наочного зображення всі ставки податку на доходи фізичних осіб та податкової соціальної пільги за період незалежності України згруповані та представлені в таблиці 1.2 [41]

Таблиця 1.2

Ставки ПДФО та розміри податкової соціальної пільги за 1992—2023 роки

Період, роки	Базова ставка ПДФО, %	Розмір податкової соціальної пільги	Прожитковий мінімум на 01.01.1992, руб, з 1997 р., грн	Мінімальна заробітна плата на 01.01.1992, руб, з 1997 р., грн
1992			Поняття	185
1993			«прожитковий	400
1994			мінімум» не було,	60000
1995			застосовувався	60000
1996	Прогресивна ставка	до 5 МЗП (неоподатковуваних мінімумів)	термін «мінімальної	60000
1997	оподаткування.	до 10 МЗП (неоподатковуваних мінімумів)	місячної заробітної плати	15
1998	Розмір		(неоподатковуваний мінімум)	45
1999	від 10 до 40%			74
2000			270	90
2001			311	118
2002			342	140
2003			342	185
2004	13		362	205
2005	13		423	262
2006	13		453	350
2007	15	100 % 150 %, 200 % (із розрахунку 50 % від мінімальної заробітної плати)	492	400
2008	15		592	515
2009	15		626	605
2010	15		825	869
2011	15		894	941
2012	15 (17)		1017	1073
2013	15 (17)		1108	1147
2014	15 (17)		1176	1218
2015	15 (20)		1176	1378
2016	18		1330	3200
2017	18		1544	3723
2018	18	100 %, 150 %, 200 % (із розрахунку 50 % від прожиткового мінімуму)	1700	4173
2019	18		1853	4723
2020	18		2027	6000
2021	18		2189	6500
2022	18		2393	6500
2023	18		2589	6700

Податок на доходи фізичних осіб починаючи з 1991 року і по сьогоднішній день є загальнодержавним податком, основна суть якого істотно змінювалась в рамках децентралізації влади.

Реформа децентралізації влади внесла свої корективи стосовно розподілу податку на доходи фізичних осіб до бюджетів різних рівнів. Якщо у 2011–2014

роках частка надходжень ПДФО у загальній сумі податкових надходжень до місцевих бюджетів складала більше 70% та близько 60% у сукупних доходах місцевих бюджетів, то починаючи з 2015 року частка податкових надходжень до бюджетів складала 60%, 25% та 15%.

Відповідно до вищенаведеного, згідно з Бюджетним кодексом України розподілення податку на доходи фізичних осіб між бюджетами України відображено на рис. 1.8 [7].

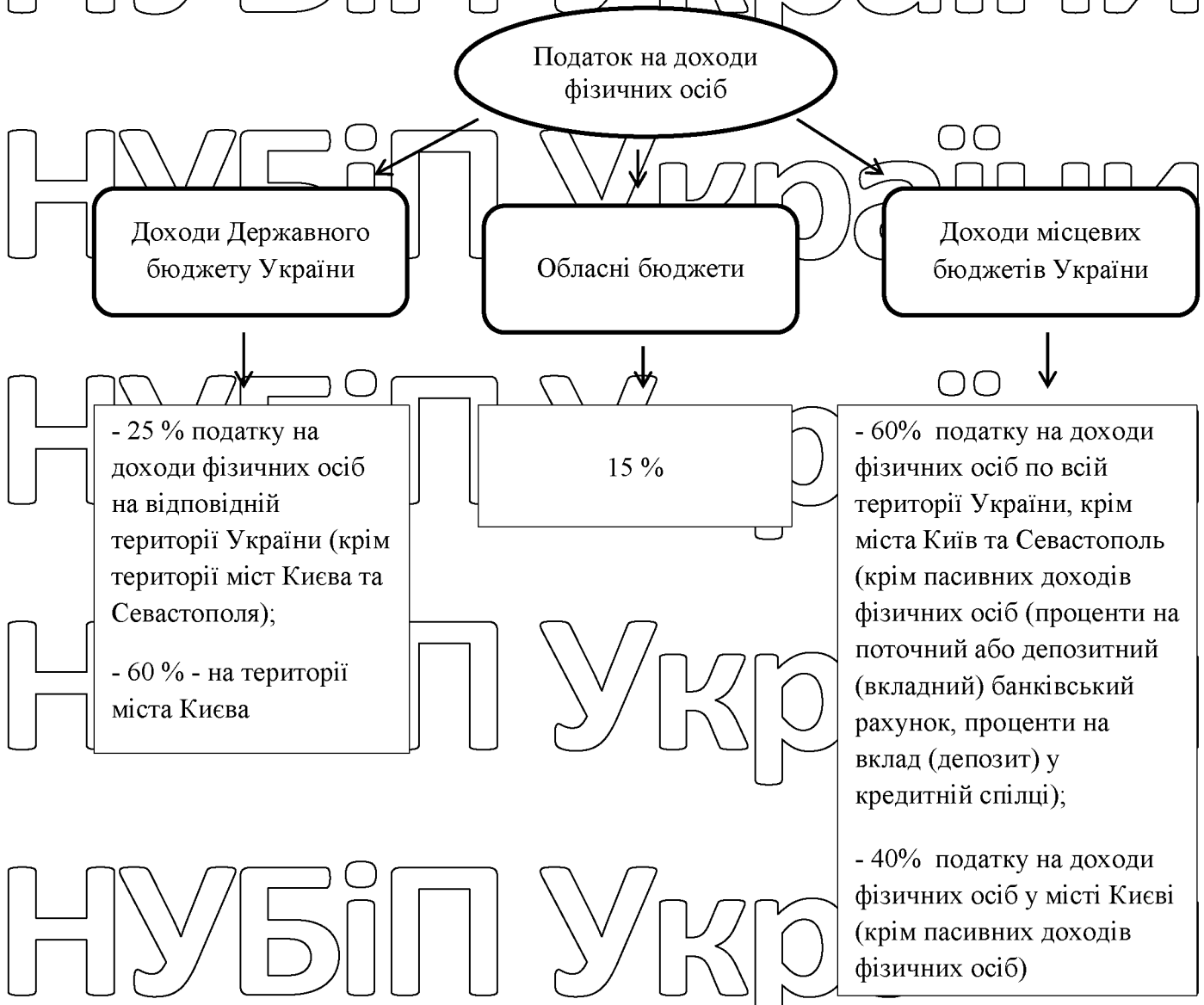

Рис. 1.8. Розподілення податку на доходи фізичних осіб між бюджетами України

Величина надходжень по ПДФО має свої фактори впливу. Фактори прямого впливу — це фактори, зміна яких призводить до зміни обсягу доходів

бюджету, до таких факторів відносяться економічні, політико-правові, демографічні, соціально-культурні та індивідуальні, тож розглянемо вплив цих факторів на складову надходжень ПДФО на рис. 1.9 [61].

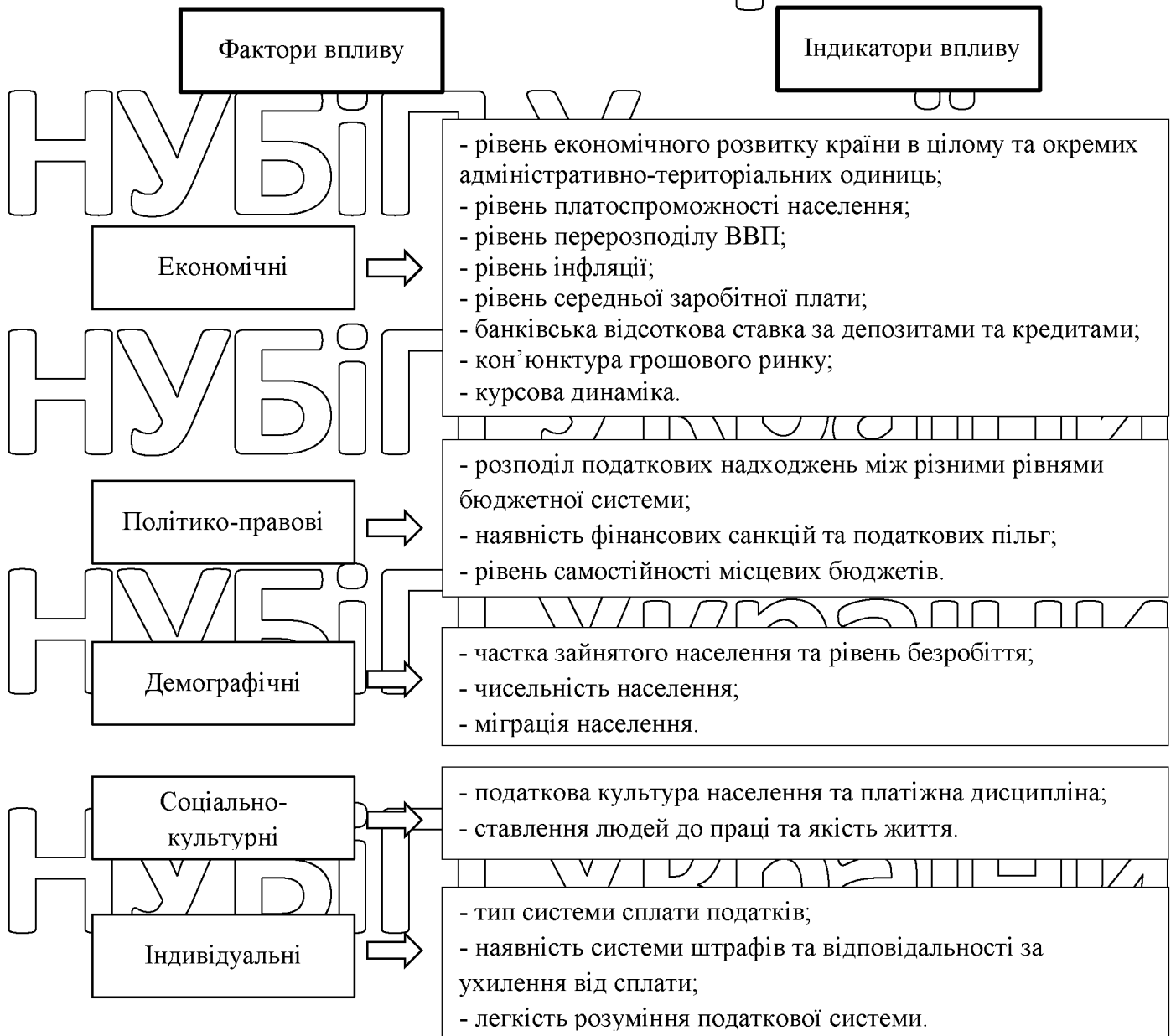

Рис. 1.9. Фактори та показники впливу на надходження ПДФО

Таким чином, податок на доходи фізичних осіб є вагомим бюджетоутворюючим елементом зі значним фіскальним потенціалом. На нашу думку, пріоритетним завданнями для держави мають стати недопущення надмірної диференціації населення за доходами, а також зменшення масштабів бідності.

1.3. Нормативно-правове регулювання справляння податку на доходи фізичних осіб

В кожній країні система оподаткування доходів фізичних осіб являє собою один з основних регуляторів взаємовідносин між державою та громадянами, які виступають в ролі платників податків. Дана система може як забезпечувати фінансову базу для держави, так і виступати одним з головних знарядь для реалізації її економічної доктрини. Саме тому, за рахунок встановлення певного відсоткового розміру оподаткування доходів фізичних осіб, держава може не тільки забезпечувати собі стабільну дохідну базу в бюджет, а й прямо впливати на розмір фінансової подушки громадян, яку вони можуть або хочуть заощадити.

Загалом, нормативно-правове регулювання виплат працівникам в Україні ієрархічно здійснюється на трьох основних рівнях, які наведено на рис 1.10

[17].

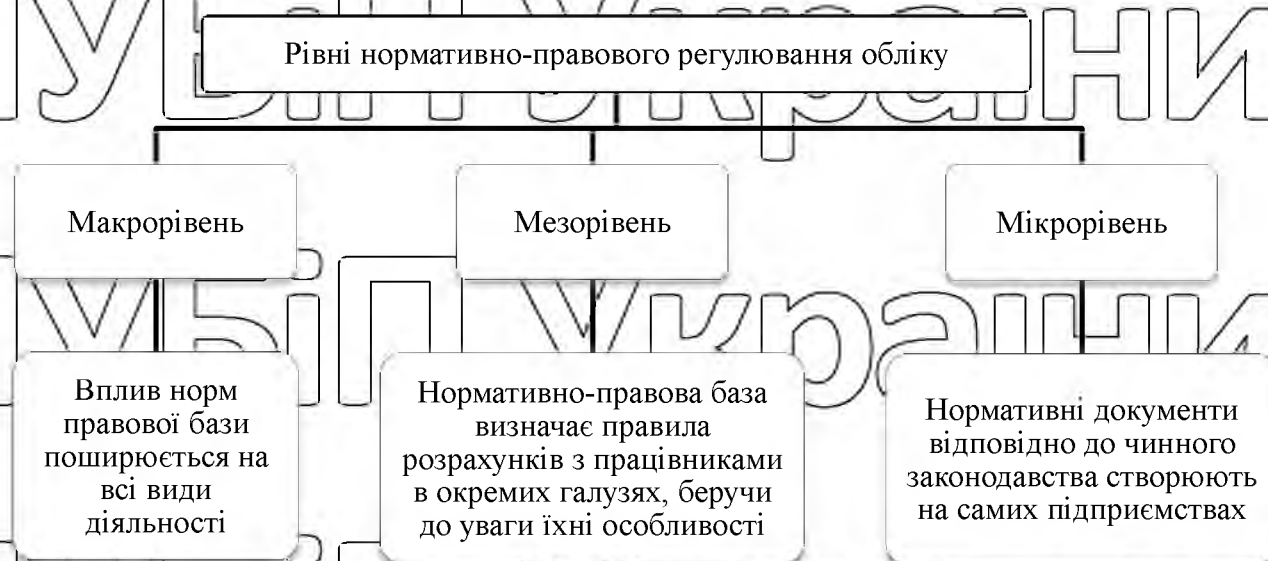

Рис. 1.10. Рівні нормативно-правового регулювання обліку розрахунків за виплатами працівникам

Процес здійснення всіх розрахункових операцій за виплатами працівникам регулюється нормативно-правовими актами, законами, договорами на кожному з наведених вище рівнях.

Зокрема, реформування податкового законодавства, а саме представлення Концепції реформування податкової системи України та прийняття Податкового кодексу України в 2010 році сприяло внесенню незначних змін у самому механізмі функціонування податку на доходи фізичних осіб, а також стало поштовхом для запровадження помірної прогресивної шкали ставок, де початкова ставка складала 15% та 17%, потім з 1 січня 2015 року – 20%, а з 2016 року вона становила вже 18% [49].

Для детального аналізу всіх особливостей оновленого механізму справляння податку на доходи фізичних осіб в Україні розглянемо схеми, наведені нижче.

У відповідності до статті 162 Податкового кодексу України, платників податку на доходи фізичних осіб розрізняють за трьома категоріями, наведеними на рис. 1.11 [48].

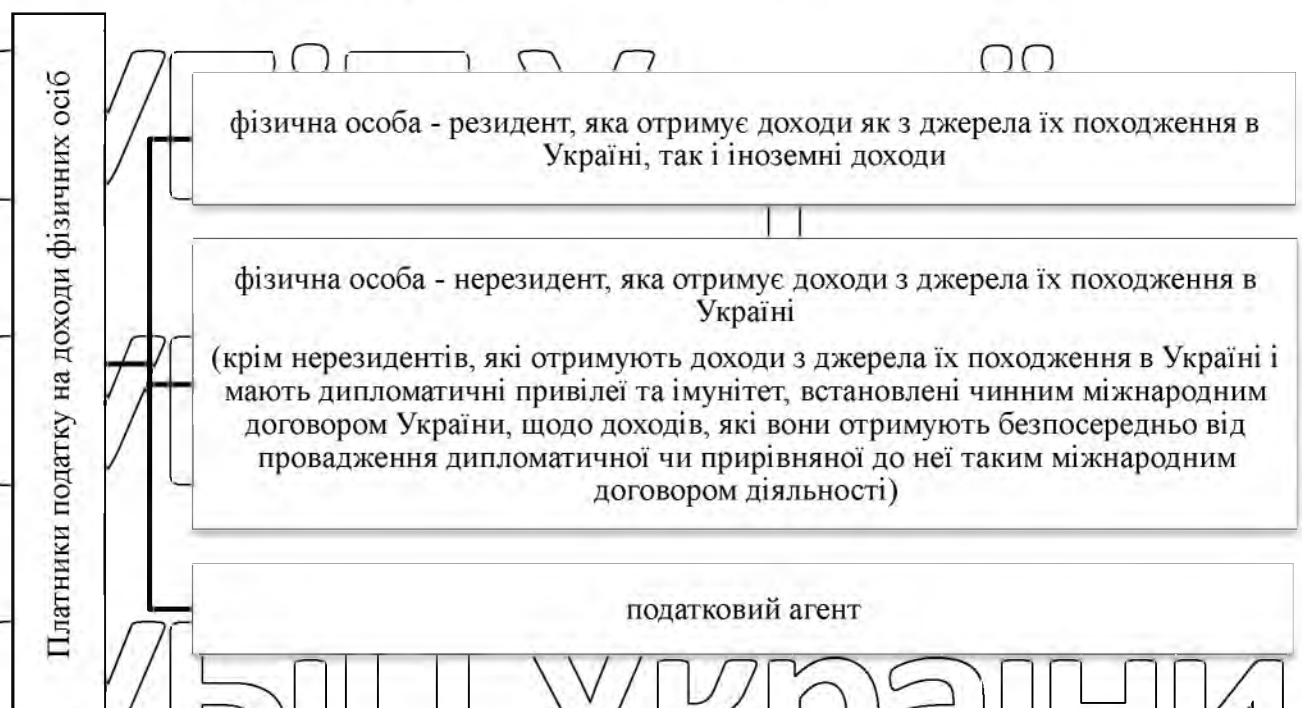

Рис. 1.11. Платники податку на доходи фізичних осіб

В залежності від категорії, до якої належить платник податку, існує різна варіація об'єкту оподаткування, наведена на рис. 1.12 [48].

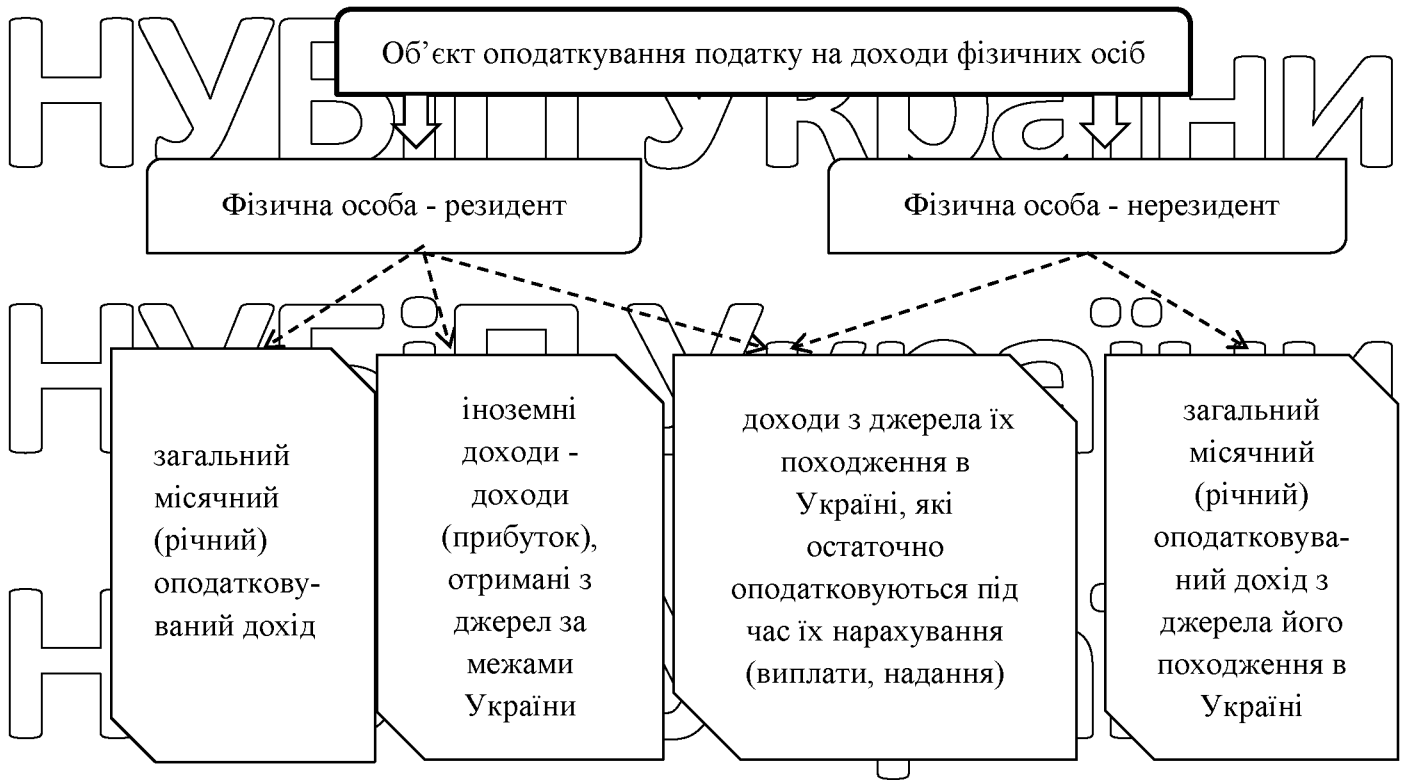

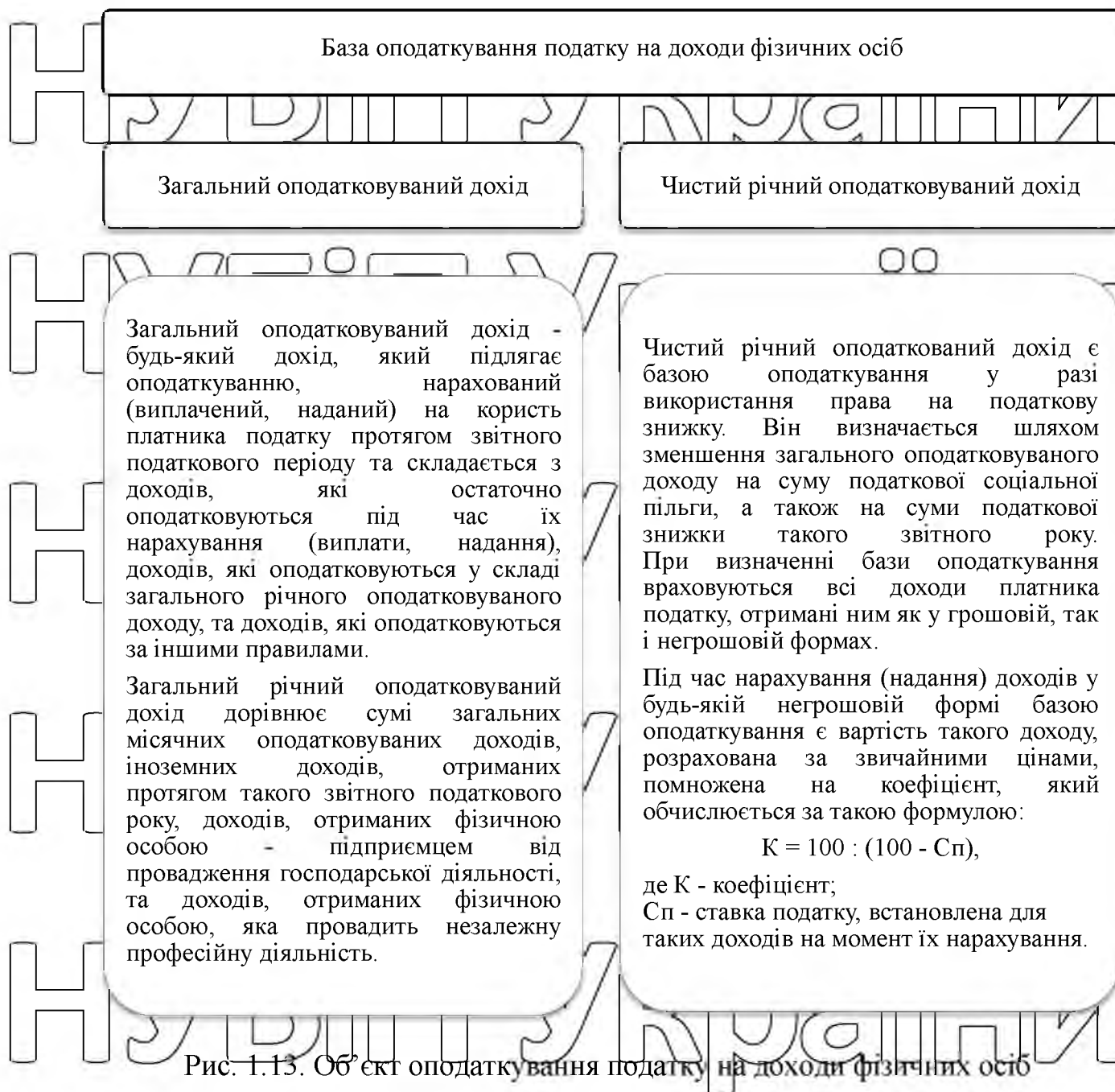
Рис. 1.12. База оподаткування податку на доходи фізичних осіб

У випадку, коли фізична особа зареєстрована як підприємець, об'єктом оподаткування буде різниця між її загальним оподатковуваним доходом та документально затвердженими витратами, що пов'язані з її господарською діяльністю, тобто об'єктом оподаткування в даній ситуації буде чистий оподатковуваний дохід.

Ще однією важливою складовою справляння податку на доходи фізичних осіб є база оподаткування, яка наведена на рис. 1.13 [48].

Згідно з 164 статтею Податкового кодексу України, базою оподаткування податку на доходи фізичних осіб може бути чистий річний або загальний оподатковуваний дохід [48].

Відповідно, повний перелік всіх доходів, що включаються до загального річного (місячного) оподатковуваного доходу платника податку, відображено в пункті 164.2 Податкового кодексу України.

Соціальні пільги, передбачені платникам податку на доходи фізичних осіб згідно норм Податкового кодексу України, зазначені рис. 1.14 [48].

Згідно з даними, затвердженими Верховною Радою України на 1 січня 2023 року прожитковий мінімум для працездатних осіб становить 2684 грн, при цьому граничний розмір доходу робітника, що надає йому право на використання податкової соціальної пільги складатиме 3760 грн [10].

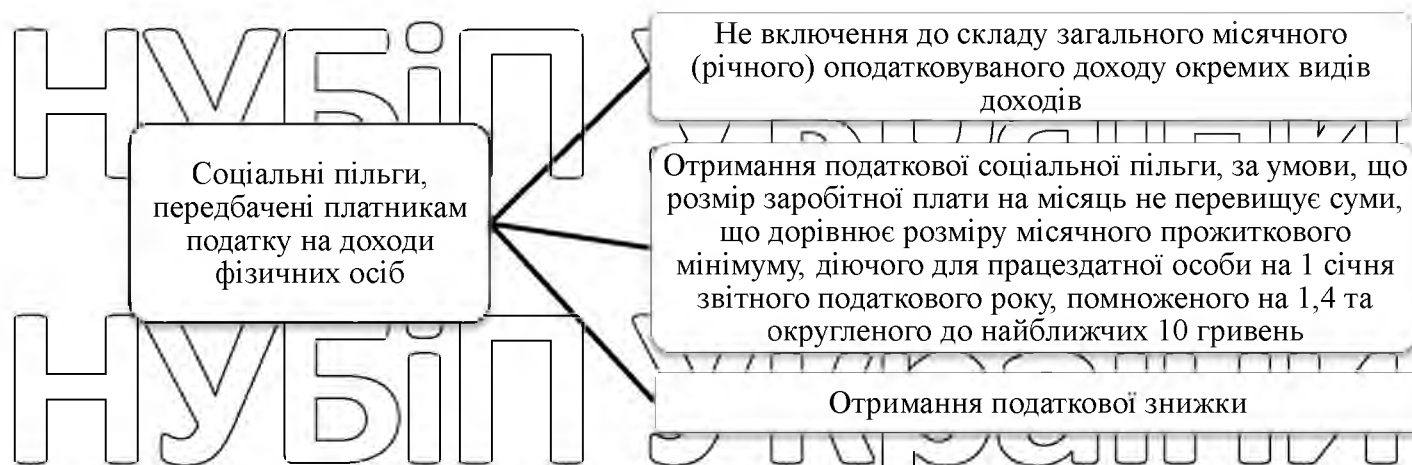

Рис. 1.14. Соціальні пільги, передбачені платникам податку на доходи фізичних осіб

Таким чином, кожен працівник в 2023 році має право на застосування податкової соціальної пільги за умови, якщо його дохід не перевищуватиме 3760 грн, в такому випадку базовий розмір наданої пільги складатиме 50 % від розміру його прожиткового мінімуму, що еквівалентно 1342 грн. При цьому, до заробітної плати може застосовуватись й інші види соціальної пільги, передбачені Податковим кодексом України, а саме підвищені у розмірі 150% - 200%, які відображені в таблиці 1.3 [48].

Таблиця 1.3

Податкові соціальні пільги для платників податку на доходи фізичних осіб

Вид податкової соціальної пільги	Пільга станом на 1 січня 2023 року, грн
Граничний дохід для права на пільгу	3760
Звичайна 100%	1342
Підвищена 150%	2013
Підвищена 200%	2684
Граничний дохід для права на пільгу на 2-х і більше дітей	$3760 \times \text{Кількість дітей}$
Звичайна пільга на 2-х і більше дітей 100%	$1342 \times \text{Кількість дітей}$
Підвищена пільга на 2-х і більше дітей 150%	$2013 \times \text{Кількість дітей}$

Повномасштабне вторгнення Росії на територію України зумовило низку змін в законодавстві нашої країни, однією з яких була внесення правок стосовно сподаткування доходів військовослужбовців.

Відповідно до законодавства України, доходи військовослужбовців підлягають оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб, і відповідні суми податку утримуються з їхніх заробітних плат. Однак, сума утриманого податку на доходи фізичних осіб одразу компенсується їм назад за рахунок коштів з державного бюджету [41].

Зокрема, відповідно до статті 168 Податкового кодексу України, суми податку на доходи фізичних осіб, що утримуються з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими, особами рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, державної пожежної охорони, органів і підрозділів цивільного захисту, членами сім'ї, батьками, утриманнями загиблого військовослужбовця, у зв'язку з виконанням обов'язків під час проходження служби, спрямовуються виключно на виплату рівноцінної та повної компенсації втрат доходів цієї категорії громадян [48].

Це означає, що, на практиці, у військовослужбовців не зменшуються нарахування через сплату податку, тобто вони отримують своє грошове забезпечення у повному обсязі.

Також змінилися процедури адміністрування, контролю та обліку платників податків. Так, Законом України № 2120-ІХ від 15.03.2022 р. на період воєнного стану зупинено перебіг податкових строків, зокрема строків давності, передбачених ст. 102 ПК України [55].

Передбачено, що пеня за ст. 129 ПК України не нараховується, а нарахована - підлягає списанню, якщо таке порушення є результатом введення воєнного стану. Мораторій на податкові перевірки, встановлений у 2020 році у зв'язку з пандемією COVID-19 зупинено і замінено іншим аналогічним мораторієм на період воєнного стану [48].

Так, Законом № 142-ІХ від 24.03.2022 р. передбачено, що на час воєнного стану податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються. Виключенням з цієї заборони є фактичні перевірки та камеральні

перевірки у зв'язку із бюджетним відшкодування, перевірки декларацій платників єдиного податку 4-ї групи [54].

Однак вже 12.05.2022 р. було прийнято в цілому законопроект № 7360, яким відновлено і документальні перевірки податкової звітності.

Було передбачено, що у випадку відсутності можливості у платника податків виконати податкові обов'язки (будь-які) через бойові дії чи введення військового стану, такий платник податків має їх виконати протягом 2 місяців після припинення або скасування воєнного стану. А фізичні особи,

що безпосередньо приймають участь у відсічі збройної агресії - протягом

60 днів з дня появи такої можливості. Також передбачено порядок дій, у випадку втрати первинних бухгалтерських документів через бойові дії чи окупацію [56].

Для врегулювання питання оподаткування безоплатно отриманих товарів у якості благодійної чи гуманітарної допомоги, законодавцем у пп. 165.1.54 ст. 165 та пп. 170.7.2 ст. 170 ПЗ України було передбачено, що суми благодійної допомоги не включаються до складу оподаткованого доходу фізичної особи, якщо такими особами є учасники бойових дій чи

чинні працівники і службовці воєнізованих формувань та правоохоронних

органів, працівники підприємств, установ, організацій, сил цивільного захисту, які залучаються до здійснення заходів із національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії, фізичних осіб, що

мешкають у населених пунктах, де велись бойові дії чи вимушених переселенців [48].

Таким чином, підсумовуючи вищевказане, основним недоліком самого механізму оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, на нашу думку, являється встановлення єдиної ставки, що не є доцільним при великій градації доходів населення.

Висновки до розділу 1

Система оподаткування доходів фізичних осіб являє собою один з основних регуляторів взаємовідносин між державою та громадянами, які виступають в ролі платників податків. Дана система може як забезпечувати фінансову базу для держави, так і виступати одним з головних знарядь для реалізації її економічної доктрини. Саме тому, за рахунок встановлення певного відсоткового розміру оподаткування доходів фізичних осіб, держава може не тільки забезпечувати собі стабільну дохідну базу в бюджет, а й прямо впливати на розмір фінансової подушки громадян, яку вони можуть або хочуть заощадити.

З огляду на мету оподаткування, доходом фізичної особи являється сукупний дохід, який скоригований на відповідну суму податкових видатків, а також зменшений на економічно обґрунтовану суму неоподаткованого мінімуму та інших законодавчо встановлених пільг.

Об'єктами оподаткування податку на доходи фізичної особи-резидента являється його місячний або річний дохід, а також доходи від іноземної діяльності отримані за межами території України; безпосередньо для фізичної особи-нерезидента – це доходи з осередку їх утворення на території України та загально-місячний або ж річний оподатковуваний дохід з осередку їх утворення на території України.

Кожен із видів загального доходу платника податку оподатковується відповідно до норм та правил, встановлених у Податковому кодексі України.

В Україні є чітко встановлена податкова ставка - 18%, тому кожен громадянин працюючи чи здійснюючи господарську діяльність на території України повинен неухильно сплачувати відсоток податку зі свого місячного або ж річного доходу.

Податок на доходи фізичних осіб є вагомим бюджетоутворюючим елементом зі значним фіскальним потенціалом. На нашу думку, пріоритетним завданнями для держави мають стати недопущення надмірної диференціації населення за доходами, а також зменшення масштабів бідності.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗРАХУНКАМИ ЗА
ОПОДАТКУВАННЯМ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ТРИУМФ
МЕДІА ГРУП»

Об'єктом дослідження розрахунків за оподаткуванням доходів фізичних осіб є Товариство з обмеженою відповідальністю «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» - це одна з найбільших мереж сучасних кінотеатрів, представлених на розважальному ринку послуг в Україні. Основним напрямком діяльності досліджуваної компанії є створення та управління багатозальними кінотеатрами під торговою маркою «Планета Кіно» на території шести міст України, історія відкриття яких представлено на рис. 2.1 [47].

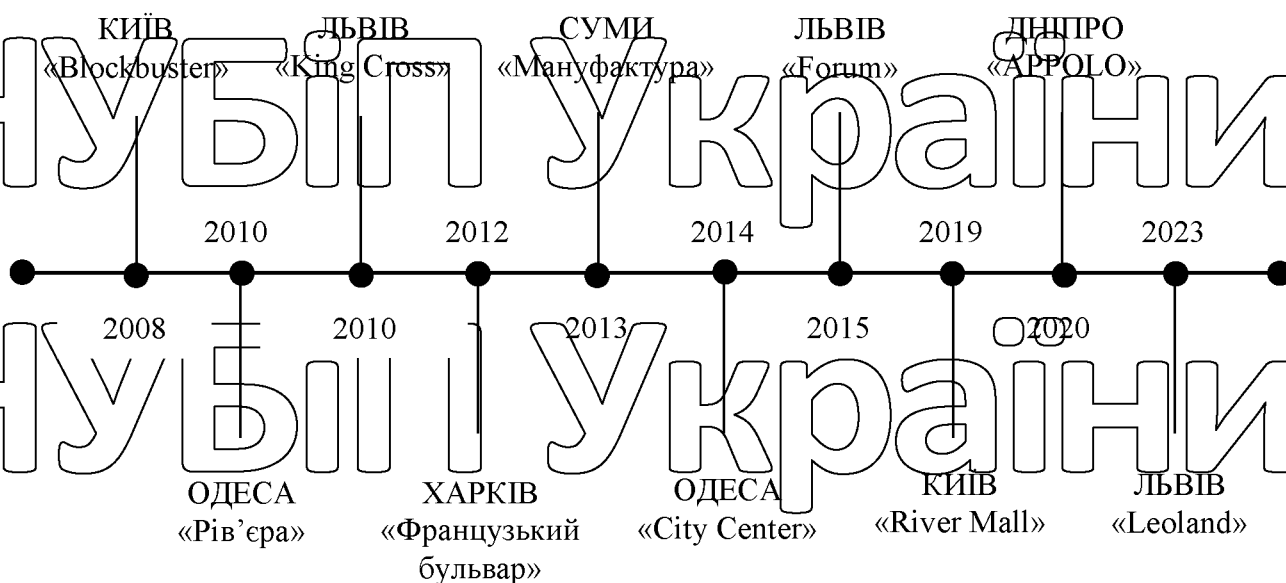

Рис. 2.1. Історія відкриття кінотеатрів

Компанія «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» розпочала своє існування у 2006 році, в якому ж підписала ексклюзивну угоду з компанією IMAX у Канаді.

Планета Кіно єдина в Україні транслює фільми українського та іноземного виробництва в унікальних південнокорейських кінотехнологіях 4DX, канадських технологіях IMAX та технологіях CINETECH і RELUX власного виробництва.

Детальна інформація про ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» станом на 2023 рік наведена в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Загальна інформація про ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП», 2023 р.

Повне найменування юридичної особи	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ТРИУМФ МЕДІА ГРУП
Скорочена назва	ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП»
Юридична адреса підприємства	Україна, м. Київ, пр. Бандери Степана, будинок 34/В, 04078
Код ЄДРПОУ	34430721
Дата реєстрації	05.06.2006
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Форма власності	Недержавна власність
Засновник юридичної особи	МУВІМАКС ЛІМІТЕД, частка 100%
Кінцевий бенефіціарний власник (контролер)	Шпиг Андрій Федорович, частка 50% Деркач Дмитро Олександрович, частка 50%
Уповноважені особи	Байдан Наталія Миколаївна
Основний вид діяльності	59.14 Демонстрація кінофільмів
Додатковий вид діяльності	79.90 Надання інших послуг бронювання та пов'язана з цим діяльність 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування 56.30 Обслуговування напоями 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна 73.11 Рекламні агентства
Розмір статутного капіталу, грн	72 530 000
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	373
Торгові марки	2
Ліцензії	29

Для забезпечення безперервної діяльності ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» має власний статутний капітал еквівалентний 72530000 грн, 100% якого належать компанії-засновнику Мувімакс Лімітед (Moviemax Limited), фактичними контролюючими сторонами компанії являються Шпиг Андрій Федорович та Деркач Дмитро Олександрович, а уповноваженим керівником призначено Наталію Байдан.

Організаційна структура ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» сформована на рис. 2.2 [47].

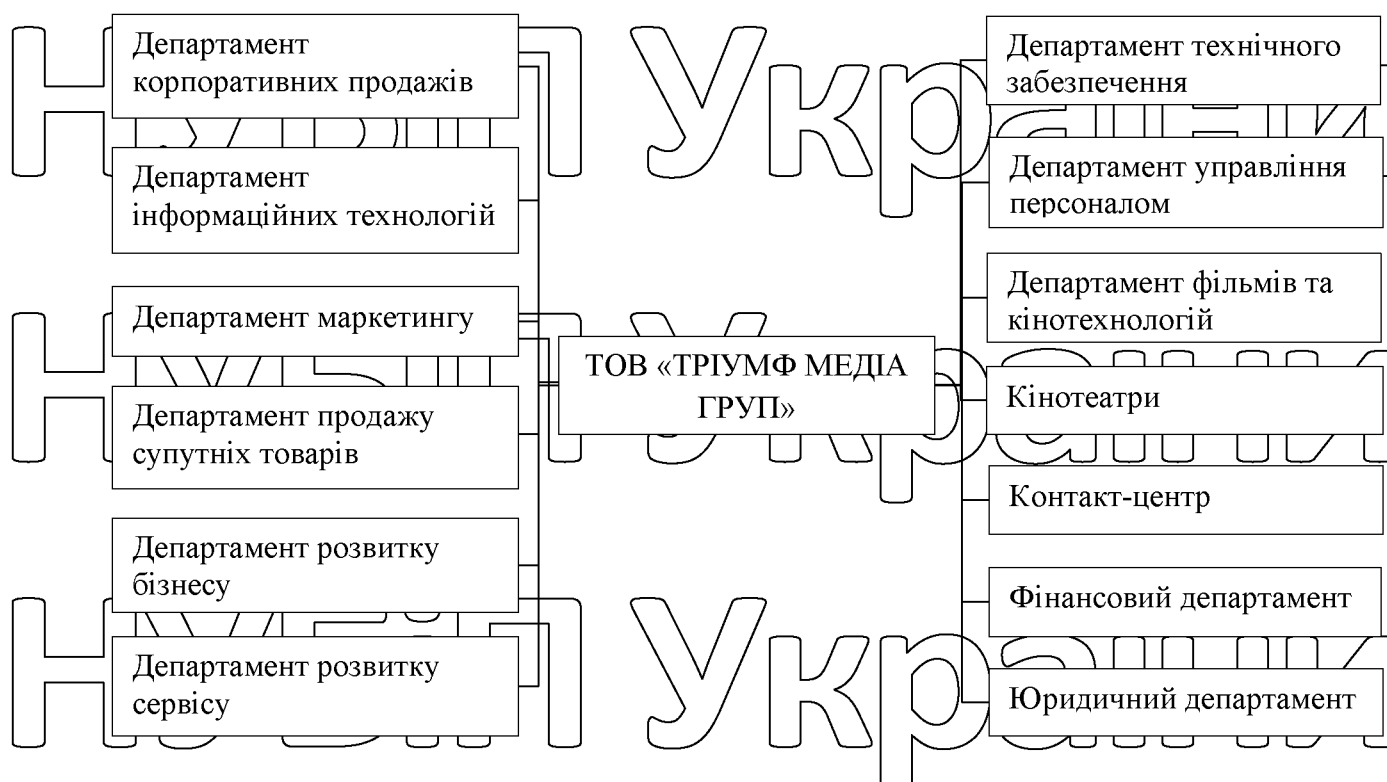

Рис. 2.2. Організаційна структура ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП»

Організаційна структура компанії складається з 10 департаментів, контакт-центрів, а також самих кінотеатрів, кількість яких станом на 2023 рік становить 9 кінотеатрів та 1 кіноресторан.

Для ефективного управління кожним кінотеатром компанія має належним чином організувати бухгалтерський облік та взаємозв'язок між підрозділами. ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» застосовує сформовану лінійно-функціональну організаційну структуру, в основі якої лежить, що керівнику для виконання поставлених задач допомагає відповідний спеціальний підрозділ, сформований для кожного з напрямків діяльності компанії.

Згідно ієрархічної структури працівників ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» найвищим в ланці є управляючий власник, який приймає безпосередню участь у веденні господарської діяльності компанії та особисто проводить засідання ради директорів. Далі по ієрархії розташований директор, під керівництвом якого знаходяться замісник та адміністратори. Бухгалтер кінотеатру, що підпорядковується заміснику директора, має звітувати бухгалтеру головного офісу компанії. Стосовно адміністраторів, то вони контролюють всю роботу

кінотеатрів та несуть пряму відповідальність перед директором за виконання поставлених завдань та досягнення відповідних цілей.

Для наочного зображення, ієрархічна структура працівників ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» наведена на рис. 2.3.

Рис. 2.3. Ієрархічна структура працівників ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП»

Загальну структуру персоналу компанії відображено на рис. 2.4.

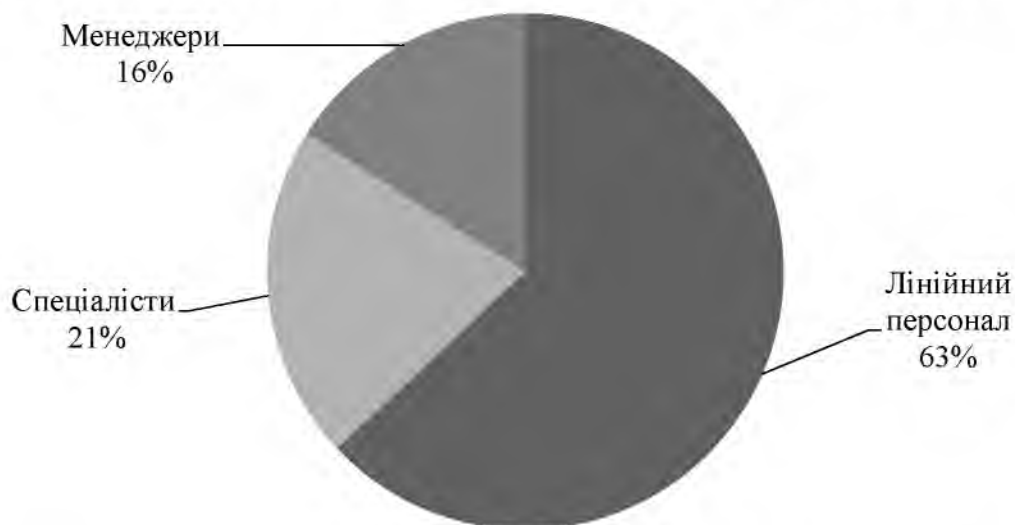

Рис. 2.4. Структура персоналу ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» | 2022 р.

Відповідно до даних фінансової звітності підприємства, неведених у додатку Б.1, чисельність працівників станом на 1 січня 2023 р. становила 373 особи, що на 6 осіб менше за попередній рік та на 85 осіб менше, ніж середньооблікова кількість працівників за 2020 рік.

ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» створює умови праці, які дозволяють жінкам та чоловікам працювати на рівній основі, підтримуючи баланс між роботою та сімейним життям. Відповідно до цього, гендерна структура компанії у 2023 році виглядає наступним чином: частка працівників чоловічої статі складає 41%, а жіночої – 59%, що відображено на рис. 2.5.

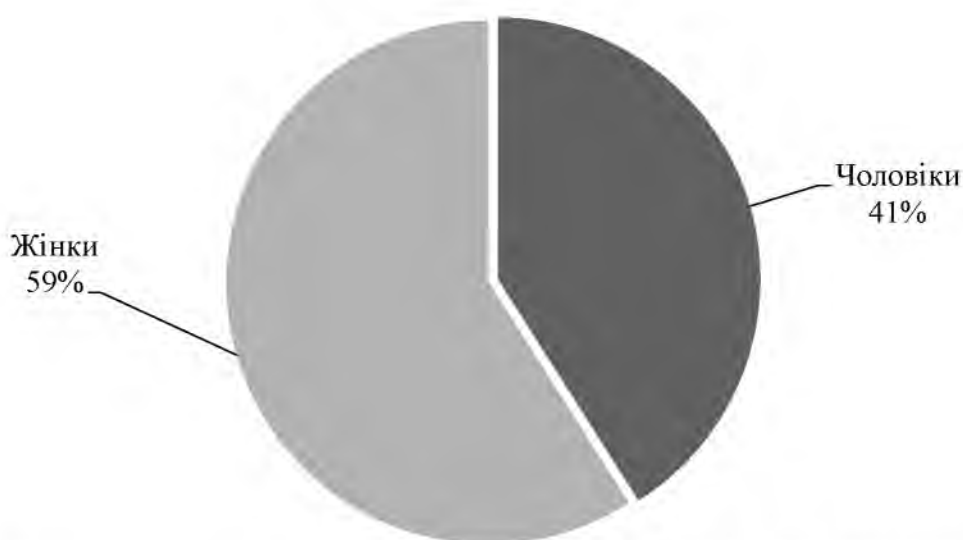

Рис. 2.5. Гендерна структура персоналу ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП», 2022 р.

Метою діяльності компанії є отримання прибутку згідно з результатами його основної діяльності, тобто демонстрації фільмів.

В структурі чистого доходу від договорів з клієнтами ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» в 2022 році основну частку склав прокат фільмів – 62%, продаж продуктів та напоїв в кінотеатрах становив 31%, а продаж 3D окулярів – 1%, на дохід від реклами припадало 4% загального доходу, решту 2% склали інші доходи компанії.

Для наочного зображення, структура чистого доходу ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» відображена на рис. 2.6

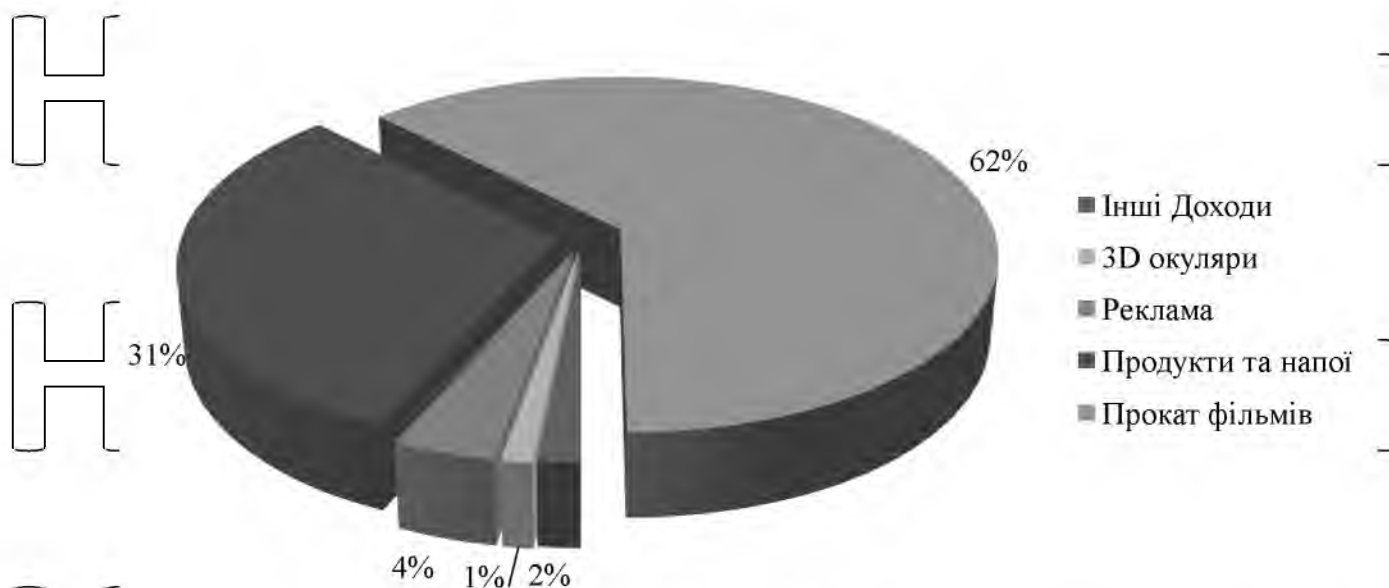

Рис. 2.6. Структура чистого доходу від договорів з клієнтами ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП», 2022 р.

Відповідно до даних Звіту про фінансові результати чистий дохід компанії у 2020–2022 рр. мав значні коливання. Станом на 2019 рік чистий дохід від реалізації товарів і послуг становив 643199 тис. грн, що на 337605 тис. грн менше за 2020 рік, тобто дохід компанії знизився майже вдвічі, на що значно вплинув спалах пандемії коронавірусу COVID-19.

Посилаючись на Постанову КМУ «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19» [52] та згідно зі 29 статтею Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» [57] перед ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» постало ряд критичних питань стосовно організації безпечних умов для своїх клієнтів та працівників.

Спалах пандемії коронавірусу COVID-19 в 2020 році негативно вплинув на галузь кінопрокату. Через ризик закриття всіх кінотеатрів при посиленні карантинних обмежень майже весь оборот був втрачений у цей період.

Компанія приймала всі необхідні заходи щодо подальшого зменшення впливу на всіх рівнях витрат, включаючи постійні витрати та вихідні грошові потоки.

Керівництво запропонувала учасникам компанії не робити виплати дивідендів та капіталізувати отриманий прибуток, а сама проводила оптимізацію витрат з

оплати праці, враховуючи мотивацію працівників для збереження робочих місць, також було проведено перемовини з власниками кінотеатрів про зменшення орендної плати та реструктуризацію орендних платежів.

Позитивна динаміка в подоланні пандемії коронавірусу та ріст галузі кінопрокату в 2021 році зумовило стрімке зростання доходів ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП», які на кінець звітного періоду склали 539889 тис. грн.

Проте, не лише пандемія коронавірусу внесла свої корективи в роботу компанії. 24 лютого 2022 року Указом Президента у зв'язку з військовою агресією Росії проти України введено воєнний стан. Війна спричинила кардинальні зміни як в працездатності підприємства, так і в економіці всієї країни. Через повномасштабне вторгнення, ряд терористичних дій, постійних обстрілів мирного населення та вимкнення світла дієздатність роботи кінотеатрів в рази зменшилась, особливо в містах, що розташовані поблизу кордону. З огляду економічної сторони, то через неможливість роботи кінотеатрів під час тривоги та блекаутів дохід компанії за 2022 рік становив лише 337078 тис. грн.

Для детального аналізу розподілу доходів ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» за останні 3 роки розглянемо табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Розподіл доходу ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» за географічними сегментами за 2020-2022 рр.

Географічні сегменти	2020 р.		2021 р.		2022 р.		Відхилення 2022 р. від 2021 р.	
	тис. грн	Частка у % до суми доходу	тис. грн	Частка у % до суми доходу	тис. грн	Частка у % до суми доходу	тис. грн	%
Київ	122 053	39,94	156 780	29,03	90 804	26,04	-65 976	87,92
Дніпро	72 145	23,61	87 218	16,15	70 220	20,83	-16 998	80,51
Одеса	47 934	15,69	109 958	20,37	97 306	28,87	-12 652	88,49
Львів	36 025	11,79	76 164	14,11	64 244	19,06	-11 920	84,35
Харків	18 709	6,12	78 960	14,63	8 380	2,49	-70 580	10,61
Суми	8 728	2,85	30 809	5,71	6 124	1,81	-24 685	19,88
Всього	305 594	100	539 889	100	337 078	100	-202 811	62,43

На основі даних, наведених в таблиці можна побачити, що у зв'язку з повномасштабним вторгненням доходи кінотеатрів по всіх містах зменшились на 62,43% порівняно з 2021 роком. Проведений аналіз показав, що найбільше скорочення доходів кінотеатрів було в Харкові – на 89,39% та в Сумах – на 80,12%, також значного зменшення зазнали кінотеатри в Києві – на 40,08% та Дніпрі – на 19,49%. Попри ситуацію в країні, доходи кінотеатрів у Львові та Слєсї становили 84,35% та 88,49% від минулорічних показників.

Відповідно до 3 розділу Звіту про фінансові результати за 2022 рік основна частка операційних витрат ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» становить 54,22%, а саме інші операційні витрати, 16,05% та 11,50% витрат компанії складають амортизація та матеріальні затрати при цьому витрати на оплату праці та відрахування на соціальні заходи – 15,20% та 3,05% згідно з даними додатку Б.1.

Для наочного зображення елементи операційних витрат ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» за 2022 рік наведена на рис. 2.7.

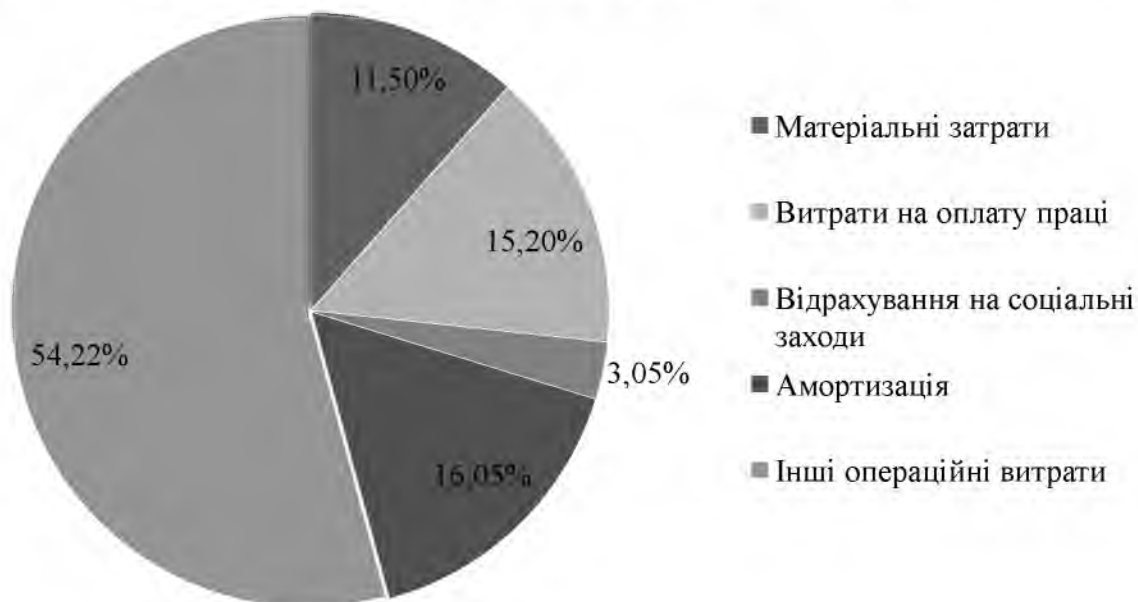

Рис. 2.7. Елементи операційних витрат ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» за 2022 р.

Детальний аналіз за елементами операційних витрат компанії відображений в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Елементи операційних витрат ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» за 2020-2022 рр.

Назва статті	2020 р.		2021 р.		2022 р.		Відхилення 2022 р. від 2020 р.	
	тис. грн	Частка у % до суми витрат	тис. грн	Частка у % до суми витрат	тис. грн	Частка у % до суми витрат	тис. грн	%
Матеріальні затрати	32 757	12,2	51 302	17,23	34 140	14,5	1 383	104,22
Витрати на оплату праці	41 478	15,45	49 775	16,71	45 127	15,2	3 649	108,8
Відрахування на соціальні заходи	8 251	3,07	9 981	3,35	9 051	3,05	800	109,7
Амортизація	48 847	18,19	47 842	16,06	47 650	16,05	- 1 197	97,45
Інші операційні витрати	137 178	51,09	138 921	46,65	160 995	54,22	23 817	117,36
Всього	268 511	100	297 821	100	296 923	100	28 412	110,58

На основі наведених даних можна побачити, що у 2022 році витрати компанії знизились порівняно з 2021 роком на 898 тис. грн за рахунок значного зменшення матеріальних витрат на 33,45%. Аналіз даних за 2020-2022 роки показав, що по всім елементам операційних витрат проглядається тенденція до збільшення, крім амортизації, яка у 2022 році зменшилась на 1197 тис. грн. Відповідно матеріальні затрати зросли на 4,22%, інші операційні витрати збільшились на 23817 тис. грн, а витрати на оплату праці та відрахування на соціальні заходи склали на 8,8% та 9,7% більше ніж у 2020 році.

Для того щоб оцінити господарську діяльність ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» було проведено аналіз фінансово-майнового стану компанії на основі його фінансової звітності за 2020-2022 рр., наведений у додатку Б.2 та згідно якого було отримано наступні результати:

Коефіцієнт зносу основних засобів за 2020-2022 рр. становив 0,32, 0,42, та 0,52 відповідно. Показник мав тенденцію до збільшення з кожним роком, що свідчить про погіршення стану основних засобів.

Коефіцієнт покриття у 2022 році склав 0,03, що на 0,09 ніж у 2021 році.

Даний показник нижче нормативного значення, що свідчить про проблемний стан платоспроможності компанії через недостатність оборотних активів відповідати за поточні зобов'язання. Негативним наслідком для ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» може стати зниження довіри з боку інвесторів, партнерів, постачальників та кредиторів, а також проблеми з платоспроможністю, що призведе до збільшення вартості позикових коштів та прямих фінансових витрат.

Коефіцієнт швидкої ліквідності у 2022 році становив 0,02, що вдвічі більше ніж у 2021 році, проте у 2020 році даний показник склав 0,03.

Коефіцієнт знаходиться нижче норми, що свідчить про недостатність ліквідних оборотних коштів ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями. Проте, при відносно низькому значення даного коефіцієнта підприємства, що продають свої послуги та товари за готівку можуть залишатись платоспроможними.

Показник чистого оборотного капіталу за всі досліджені періоди є від'ємним, що свідчить про перевищення короткострокових зобов'язань компанії над її оборотними активами, тобто ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» не має достатньої кількості власних активів для погашення наявних боргів. При цьому, за даними 2021 року чистий оборот капіталу компанії збільшився на 33612 тис. грн порівняно з попереднім досліджуванім періодом, проте у 2022 році показник значно знизився на 96151 тис. грн.

Коефіцієнт платоспроможності ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» у 2022 році знизився на 42,2%, порівняно з 2021 роком та на 43,1% порівняно з 2020 роком. Даний показник менше нормативного значення, що свідчить про високий рівень фінансових ризиків для компанії, у разі якщо платоспроможність підприємства порушена необхідно додаткове вкладання коштів власниками або ж залучення нових інвесторів.

Коефіцієнт фінансування ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» за всі досліджувані роки є від'ємним, так, станом на 2022 рік він склав -1,98, що

свідчить про значне перевищення позикових коштів над власними та високий рівень фінансових ризиків.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами за 2021-2022 рр. був незмінним та становив $-0,97$ – це свідчить про те, що ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» наразі недостатньо забезпечене ресурсами для проведення незалежної фінансової політики, тобто компанія має досить значну фінансову залежність від зовнішніх кредиторів. Негативне значення даного показника свідчить про те, що підприємство немає довгострокових коштів для формування власного оборотного капіталу.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу демонструє, яка частина власного капіталу компанії задіяна для фінансування його діяльності. За досліджені роки даний показник мав тенденцію до зменшення та у 2022 році знизився на $17,6\%$ відносно 2020 року та на $13,5\%$ відносно 2021 року, що свідчить про зменшення частини власного капіталу, яка використовується компанією для фінансування її поточної діяльності та зменшення капіталізованої частини.

Коефіцієнт рентабельності активів характеризує розмір прибутку компанії на одиницю його активів. У 2022 році даний показник становив $-0,13$.

Порівняно з 2021 роком коефіцієнт зменшився на $0,38$, що свідчить про зниження ефективності використання активів ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» для створення власного прибутку, проте порівняно з 2020 роком коефіцієнт рентабельності активів компанії збільшився на $17,6\%$.

Коефіцієнт рентабельності ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» у 2022 році становив $-0,34$, що свідчить про збиткову діяльність компанії.

Таким чином, на основі проведеного аналізу аналіз фінансово-майнового стану ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» можна стверджувати про те, що компанія за досліджувані періоди не є фінансово стійким рентабельним та платоспроможним, тому існує гостра необхідність пошуку шляхів для зростання цих показників.

2.2. Документальне забезпечення та облік доходів фізичних осіб як бази оподаткування

Відповідно до Податкового кодексу України, базою оподаткування податку на доходи фізичних осіб є загальний оподаткований дохід. Складові загального місячного або річного оподатковуваного доходу платника податку, наведені на рис. 2.8 [49].

Загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід платника податку:

доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту);
суми винагород та інших виплат, нарахованих (виплачених) платнику податку відповідно до умов цивільно-правового договору;
доходи від продажу об'єктів майнових і немайнових прав, авторські винагороди, об'єкти права інтелектуальної промислової власності та прирівняні до них права, у тому числі отримані спадкоємцями власника такого нематеріального активу;
частина доходів від операцій з майном;
дохід від надання майна в лізинг, оренду або суборенду користування;
податковуваний дохід, не включений до розрахунку загальних оподатковуваних доходів минулих податкових періодів та самостійно виявлений у звітному періоді платником податку або нарахований контролюючим органом;
сума заборгованості платника податку за укладеним ним цивільно-правовим договором, за якою минув строк позовної давності та яка перевищує суму, що становить 50% місячного прожиткового мінімуму;
пасивні доходи, доходи у вигляді виграшів, призів;
інвестиційний прибуток від проведення платником податку операцій з цінними паперами, деривативами та корпоративними правами, випущеними в інших, ніж цінні папери, формах за деяким виключенням;
дохід у вигляді вартості успадкованого чи отриманого у дарунок майна;
сума надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт та не повернутих у встановлені строки;
кошти або майно, отримані платником податку як хабар, викрадені чи знайдені як скарб, не зданий державі згідно із законом, у сумах, які визначені обвинувальним вироком суду незалежно від призначеної ним міри покарання тощо.

Рис. 2.8) Складові загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку

Щодо реєстрації фізичних осіб як платників податку треба звернути увагу, що вона стосується тих, які являються громадянами України або іноземцями та особами без громадянства, що проживають або не мають постійного місця проживання в Україні, проте згідно з чинним законодавством вони зобов'язані сплачувати податки в Україні або є засновниками юридичних осіб, що були створені на території України. Такі фізичні особи-платники податку на доходи фізичних осіб реєструються у відповідних органах державної податкової служби за допомогою внесення відомостей про особу до Державного реєстру [49].

Стосовно осіб, які відмовляються від набуття реєстраційного номера облікової картки платника податків через свої релігійні переконання, то вони мають обов'язково повідомити про це відповідний орган державної податкової служби, після чого їх облік вестимуть в окремому реєстрі Державного реєстру.

Здійснення нарахувань з оплати праці є досить відповідальним та трудомістким процесом ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП», складність якого полягає в тому, що самі нарахування мають бути виконані в дуже короткий проміжок часу, оскільки для їхнього виконання необхідно вчасно отримати та проаналізувати великі обсяги облікової інформації. Зокрема, зважаючи на дані особливості нарахування заробітної плати, компанія має опиратися на заздалегідь підготовлений порядок обліку нарахувань.

Податковий розрахунок сум доходів, нарахованих та сплачених на користь платників податку а також відповідно утриманих з них сум має бути поданий протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного кварталу, при цьому сплата самого податку відбувається при виплаті оподаткованого доходу.

ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» сам нараховує податок на доходи фізичних осіб та сплачує його до бюджету, виступаючи податковим агентом.

Терміни сплати податку на доходи фізичних осіб податковим агентом представлені в табл. 2.4 [49].

Таблиця 2.4

Терміни сплати податку на доходи фізичних осіб податковим агентом

Форма виплати доходу	Термін перерахування ПДФО
Виплата в безготівковій формі	при виплаті оподатковуваного доходу єдиним платіжним документом
Виплата готівкою з каси	сплачується протягом трьох банківських днів з дня, наступного за днем нарахування (виплати, надання) доходу
Виплата у негрошовій формі	
Дохід нарахований, але не сплачений платникові податку	у терміни, встановлені для місячного податкового періоду, тобто протягом 30 календарних днів після закінчення місяця, в якому нарахований дохід

ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» виплачує заробітну плату своїм співробітникам виключно в безготівковій формі в терміни, визначені Податковим кодексом України, а саме при виплаті робітникам оподаткованого доходу єдиним платіжним документом. Зауважимо, що сплата самого податку на доходи фізичних осіб відбувається за місцем реєстрації головного офісу.

При виплаті заробітної плати ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» нараховує, утримує та перераховує податок на доходи фізичних осіб до бюджету, а також інформує податковий орган про суми доходів своїх працівників та, відповідно, утриманих з них податків шляхом представлення Податкового розрахунку формою № 1-ДФ.

Податкова звітність з податку на доходи фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» подається у електронній формі до контролюючого органу з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб.

Таким чином, сплата податку на доходи фізичних ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» відбувається терміни передбачені Податковим кодексом України, а також підприємство щокварталу подає Податковий розрахунок форми № 1-ДФ до контролюючого органу за місцем свого розташування.

В ході проведеного дослідження було виявлено, що за останніх декілька років ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» до відповідальності за порушення, виявлені у результаті податкового контролю не притягувалось.

2.3. Синтетичний і аналітичний облік нарахування та сплати податків на доходи фізичних осіб

ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» є досить великою мережею кінотеатрів Планета Кіно, яка виступає надійним роботодавцем та працевлаштовує майже 400 співробітників, при цьому призначаючи їм заробітну плату значно вищу, ніж мінімальна, визначена державою.

Всі необхідні податки, що треба сплатити із заробітної плати ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» нараховує та сплачує у законодавчо встановлені терміни.

Порядок облікового забезпечення нарахування податку на доходи фізичних осіб та військового збору в ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» узагальнено на рис. 2.9.

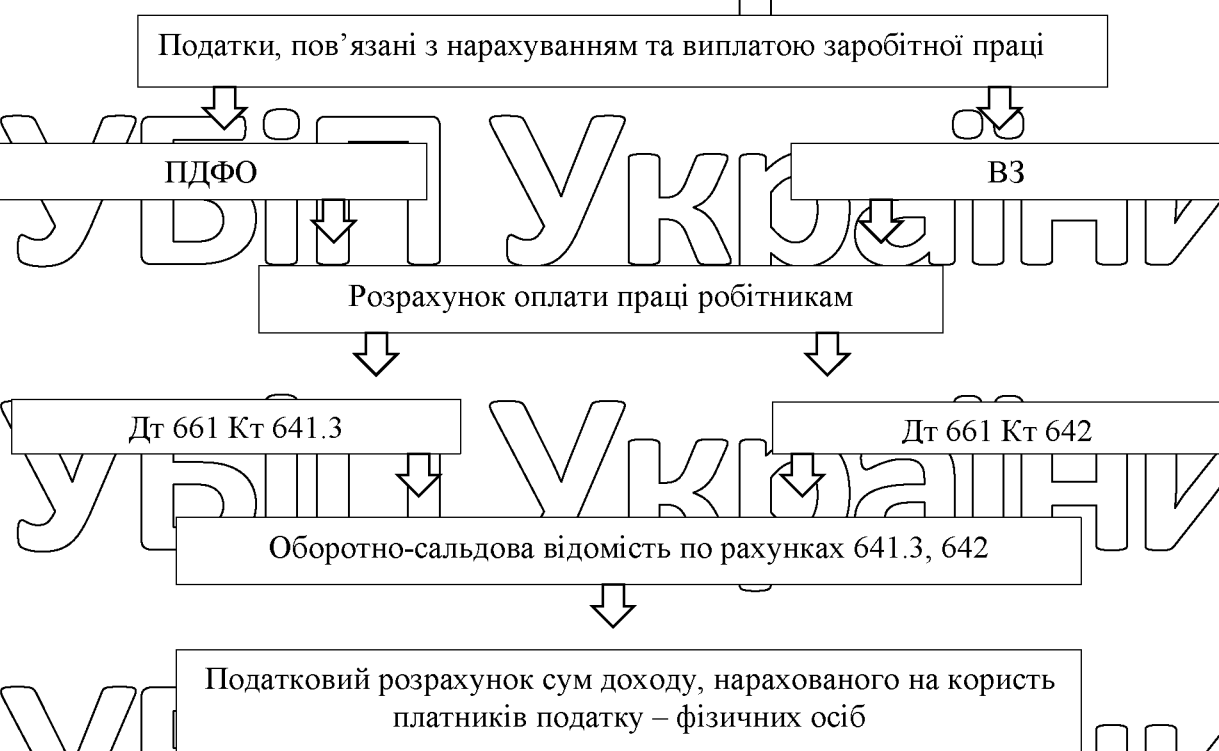

Рис. 2.9. Порядок облікового забезпечення нарахування ПДФО та ВЗ в ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП»

Аналітичний облік розрахунків за оподаткування доходів фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» веде відповідно до Наказу про облікову політику. Для спрощення ведення обліку розрахунків за податками на

підприємстві створені рахунки третього порядку. Для обліку податку на доходи фізичних осіб на підприємстві передбачено субрахунок 641.3 «Розрахунки з податку на доходи фізичних осіб».

Таблиця 2.5

Господарські операції обліку розрахунків з бюджетом за податком з доходів працівників ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	Нараховано заробітну плату адмінперсоналу	92	661	20000,00
2	Нараховано єдиний соціальний внесок	92	651	4400,00
3	Утримано податок на доходи фізичних осіб	661	641.3	3600,00
4	Утримано військовий збір	661	642	300,00
5	Перераховано єдиний соціальний внесок до бюджету	651	311	4400,00
6	Перераховано податок на доходи фізичних осіб до бюджету	641.3	311	3600,00
7	Перераховано військовий збір до бюджету	642	311	300,00
8	Перераховано заробітну плату на картковий рахунок працівника	661	311	16100,00

ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» утримує податок на доходи фізичних осіб із сукупного оподаткованого доходу працівників щомісячно за законодавчо встановленими ставками. Зокрема, встановлено окремі ставки податку на доходи фізичних осіб для оподаткування доходів, які були отримані не за основним місцем праці або ж за авторські винагороди.

Перерахунок податку на доходи фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» проводить в кінці року або ж при звільненні співробітника з урахуванням його сукупного оподаткованого доходу з початку року. Нарахований податок утримується з доходів кожного робітника підприємства. Компанія щоквартально, протягом 40 днів, наступних за останнім календарним днем звітного кварталу, подає до фіскальної служби «Довідку про суми виплачених доходів і утриманих з них податків фізичних осіб» форми №1 ДФ, де за кожним працівником зазначається його ідентифікаційний номер, суми нарахованого та фактично виплаченого доходу, суми нарахованого, утриманого та фактично перерахованого податку на доходи фізичних осіб, а також зазначається ознака податкової соціальної пільги, якщо така наявна у працівника.

При розрахунках податку на доходи фізичних осіб слід звернути увагу на наявність у робітників права на податкову соціальну пільгу, які відповідно до чинного законодавства надає змогу робітнику зменшити свій дохід задля зменшення суми податку, який, відповідно, буде з нього вираховуватись.

Відповідно самі податкові соціальні пільги, які передбачені платникам податку на доходи фізичних осіб згідно норм Податкового кодексу України, були наведені на рис. 1.14.

Зокрема, розглянемо ставки податкової соціальної пільги для платників ПДФО, встановлені Податковим кодексом України на табл. 2.6 [49].

Таблиця 2.6

Ставки податкової соціальної пільги для платників податку на доходи фізичних осіб

Ставки соціальної пільги			
Звичайна 50%	Звичайна 100%	Підвищена 150%	Підвищена 200%
розмір доходу працівника не перевищує суми, визначеної наступним чином: прожитковий мінімум для працездатної особи, актуальний на 1 січня звітного податкового року множиться на 1,4 та округлюється до найближчих 10 грн	Платник податку утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, у розрахунку на кожну дитину	<ul style="list-style-type: none"> • одинокій матері (батьку), вдові (вдівцю) або опікуну чи піклувальнику в розрахунку на кожну дитину віком до 18 років; • особі, яка утримує дитину з інвалідністю в розрахунку на кожну дитину віком до 18 років; • особі, яка постраждала внаслідок аварії на ЧАЕС (I та II категорії); • особі, яка є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом; • особі з інвалідністю I або II групи, у тому числі з дитинства; • особі, якій призначена довічна стипендія у зв'язку з переслідуваннями за правозахисну діяльність, включаючи журналістів; • учаснику бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни 	<ul style="list-style-type: none"> • Героєм України, Радянського Союзу, Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави; • особі, яка нагороджена чотирма і більше медалями "За відвагу"; • учасником бойових дій під час Другої світової війни • особі, яка у період Другої світової війни працювала в тилу; • особі з інвалідністю I і II групи, яка брала участь у бойових діях на території інших країн у період після Другої світової війни; • колишнім в'язням концтаборів, гетто та місць примусового утримання під час Другої світової війни; • особі, яка визнана репресованою чи реабілітованою.

У разі, якщо співробітник відповідає наведеним вимогам щодо надання податкової соціальної пільги, він повинен подати роботодавцю відповідну заяву, а також надати відповідні документи, які підтверджують право на податкову соціальну пільгу. Порядок надання документів для застосування податкової соціальної пільги, що затверджений Кабінетом Міністрів України від 29.12.2010 р. №1227, встановлюється повний перелік документів, що необхідно надати для підтвердження права працівника на застосування податкової соціальної пільги. Згідно норм Закону України «Про затвердження Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги»

податкова соціальна пільга починає застосовуватись від дати отримання зазначеної заяви роботодавцем.

Станом на 2023 рік, кожен співробітник ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» має беззаперечне право на застосування податкової соціальної пільги за умови якщо його дохід не перевищуватиме 3760 грн, в такому випадку базовий розмір наданої пільги складатиме 50 % від розміру його прожиткового мінімуму, що еквівалентно 1342 грн. У разі застосування підвищених ставок у розмірі 150% та 200%, податкова соціальна пільга складатиме 2013 грн та 2684 грн відповідно.

Зокрема, податкова соціальна пільга розповсюджується на платників, які мають двох і більше дітей, в такому випадку сама пільга множить на кількість дітей, відповідно до ставки наданої пільги, відображеної в табл. 1.3.

Таким чином, аналітичний облік розрахунків за оподаткування доходів фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» веде відповідно до Наказу про облікову політику, згідно якого для обліку податку на доходи фізичних осіб на підприємстві передбачено субрахунок 641.3 «Розрахунки з податку на доходи фізичних осіб». При виплаті заробітної плати ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» нараховує, утримує та перераховує податок на доходи фізичних осіб до бюджету, а також інформує податковий орган про суми доходів своїх працівників та, відповідно, утриманих з них податків шляхом представлення Податкового розрахунку формою № 1-ДФ.

2.4. Проблематичні аспекти та шляхи вдосконалення оподаткування доходів фізичних осіб в умовах воєнного стану

Враховуючи обмежувальні заходи, які ввели через поширення пандемії коронавірусу COVID-19 та з повномасштабним вторгненням Росії на територію України, у суб'єктів господарювання виникли критичні питання стосовно порядку оплати праці та розрахунків з працівниками у зв'язку з відсутністю співробітників на робочому місці, зокрема через службу в територіальній обороні або в Збройних силах України, відсутність коштів на оплату праці та відсутність роботи або неможливість її проведення. Загально, методика обліку розрахунків за оподаткуванням доходів фізичних осіб не змінилась, проте виникли зміни у підходах в організації самої оплати праці.

Соціально справедливий розподіл доходів є стимулом до підвищення економічної активності і зайнятості, знижує необхідність значної державної соціальної підтримки працюючого населення, підвищує споживчий попит і норми заощаджень, сприяє збільшенню приватних вкладень у людський капітал, є безумовним чинником встановлення суспільної злагоди. [14]

Ринок праці є яскравим індикатором, який показує зміни, які відбуваються в соціально-економічній системі України. Одним з найбільших потрясінь для економіки країни стала втрата людського капіталу. За рік війни Україна втратила значну частину наявної та потенційної робочої сили, що спричинила та спричиняє міграція, загибель військових та мирного населення, а також насильна депортація українців до країни-агресора. Саме через це, особливої актуалізації наразі набуває питання формування урядом України сприятливих умов для ринку праці, запобігання міграції та масового безробіття, посилення співпраці та допомоги бізнесу й освітнім секторам задля підготовки висококваліфікованих кадрів та забезпечення роботою молоді. Як відомо, обсяги податку на доходи фізичних осіб прямо залежать від змін, які відбуваються в економіці країни, а тому його адміністрування по-особливому реагує на сучасні зміни на ринку праці в Україні. На відміну від податків, які все ж мають фіксовану суму, розрахунки за оподаткуванням доходів фізичних

осіб доводило швидко проявилось через стрімкий спад в економіці, спричинений повномасштабним вторгненням [43].

В сучасних умовах воєнного стану постає гостра потреба у досягненні такого рівня функціонування податкової системи, який би зміг гарантувати стабільні та достатні доходи бюджету для належного фінансування суспільно необхідних видатків, в особливості видатків пов'язаних з обороною нашої країни. Оподаткування доходів фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» як важливий фінансовий механізм держави посідає одне з провідних місць для вирішення поставленого завдання.

Податок на доходи фізичних осіб має вагомий внесок у перерозподіл доходів громадян та є одним з основних бюджетоутворюючих податків. Даний податок виступає державним важелем впливу на рівень доходів громадян, а також формує тісний взаємозв'язок між платником та державою, оскільки кожен з них стає безпосереднім учасником бюджетного процесу щодо формування доходів держави. Проблематика оподаткування доходів фізичних осіб завжди була актуальною, що зумовлено його значенням.

Податок на доходи фізичних осіб – це загальнодержавний податок, який стягується з доходів фізичних осіб, а також нерезидентів, які отримують доходи з джерел їх походження в Україні.

Система оподаткування доходів фізичних осіб, яка повинна бути адаптована до умов держави, має досить значну вагу, оскільки є пріоритетною під час наповнення бюджету країни, а група платників податку на доходи фізичних осіб є численною [43].

За даними Міжнародної організації праці, протягом 2022 року зайнятість в Україні становила на 15,5 % менше, ніж у попередньому році, що еквівалентно 2,4 мільйонам робочих місць [75].

Податок на доходи фізичних осіб займає у податковій системі держави провідне місце як її обов'язковий складник, проте вищенаведені фактори значно зменшили його частку в структурі Зведеного бюджету України. Спираючись на дані Міністерства фінансів України за 2020 та 2021 роки частка

ПДФО в структурі доходів Зведеного бюджету складала 21,44% та 21,04% відповідно. З огляду на дані 2022 року, частка податку на доходи фізичних осіб становила 19,15% [41].

Посилаючись на щомісячний макроекономічний та монетарний огляд Національного банку України станом на березень 2023 року зафіксовано сезонне поживлення ринку праці: попит та пропозиція робочої сили зростали. Але навантаження на одну вакансію залишалося високим, а значна частина українців, які працювали до повномасштабної війни, усе ще не мають роботи.

Це стримувало збільшення доходів домогосподарств. Кількість мігрантів за кордоном поступово зростає [72].

Відповідно до даних Міністерства фінансів України станом на 01.02.2023 року також прослідковується збільшення частки ПДФО в структурі доходів Зведеного бюджету, що сягнула 20,88% [41].

Зауважимо, що все ж таки необхідно відмітити гостру потребу в забезпеченні підтримки обсягів доходів громадян та сукупного попиту в Україні.

На нашу думку, перспективним напрямком зростання податкових надходжень до державних бюджетів є організація поновлення робочих місць в містах, в яких безпосередньо наразі не ведуться активні бойові дії для зростання кількості працюючих осіб, а також повернення частки населення, що емігрували за кордон внаслідок повномасштабного вторгнення. Мережа кінотеатрів Планета кіно 30 березня 2023 року відкрила у Львові перший заклад нового формату – кіноресторан, який став найбільшим із мережі, що надало нові робочі місця та можливість збільшення прибутку ТОВ «ТРІУМФ МЕДІА ГРУП» та, відповідно, збільшення податкових надходжень в бюджет держави.

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновок про наявність низки проблем у системі оподаткування доходів фізичних осіб, наведених на рис. 2.10.

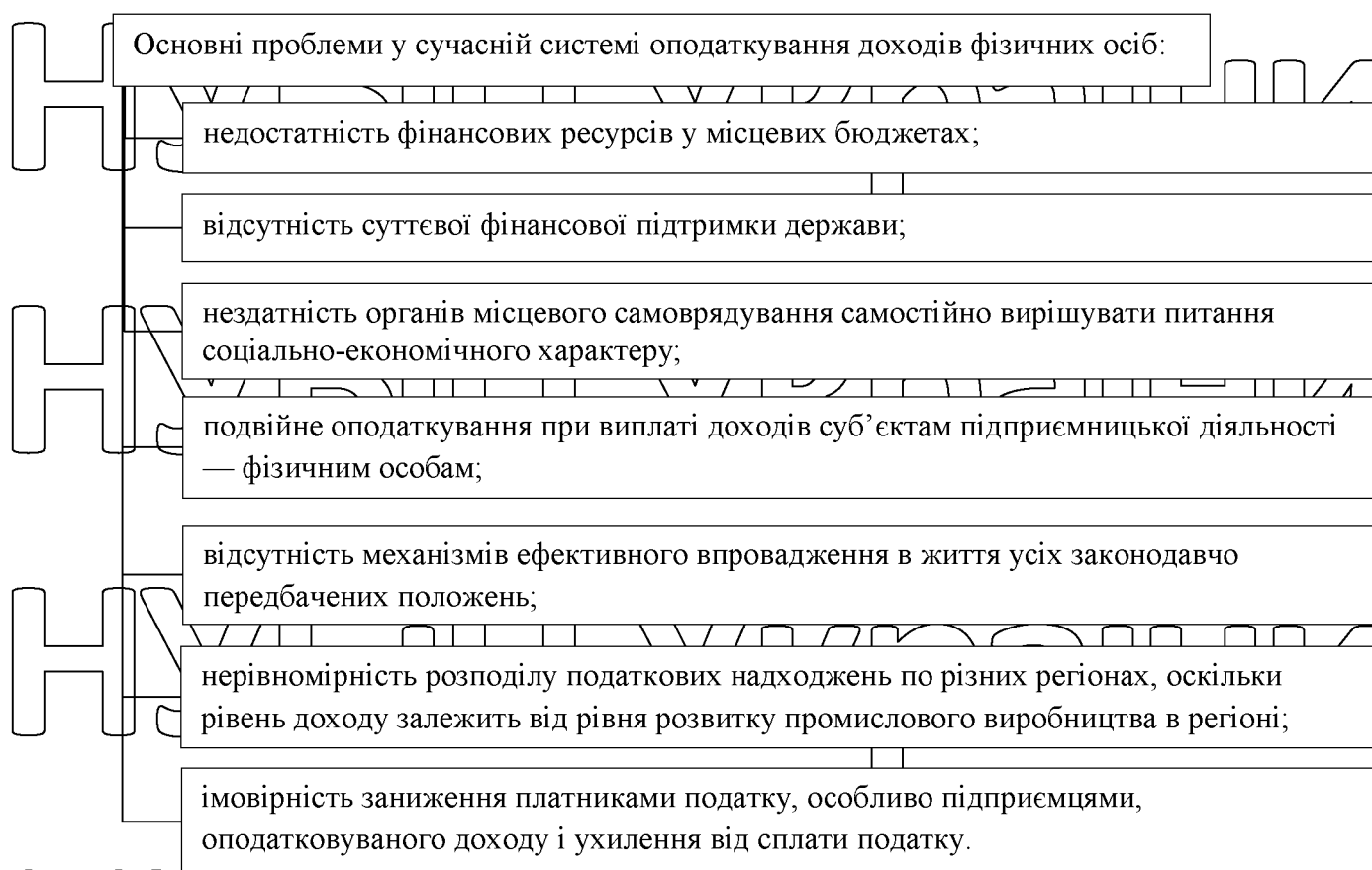

Рис. 2.10. Основні проблеми у сучасній системі оподаткування доходів фізичних осіб

Під час розробки пропозицій щодо будь-яких змін строків, ставок чи пільг при розрахунках з ПДФО, рекомендується комплексно вирішувати питання по відношенню до платників податку на доходи фізичних осіб, застосовуючи диференційні підходи із врахуванням обсягів їх господарської діяльності із проекцією на приналежність до галузей, які найбільше стали вразливими і відреагували на запровадження антикризових та карантинних заходів. До того ж, доцільно врахувати існуючий позитивний досвід зарубіжних країн з цих питань [59].

Отже, на основі практики іноземного досвіду можна використати наступні шляхи вирішення проблем оподаткування податку на доходи фізичних осіб, наведені на рис. 2.11

Шляхи вирішення проблем оподаткуванню податку на доходи фізичних осіб на основі іноземного досвіду:

розширити базу оподаткування ПДФО;

забезпечити зростання доходів фізичних осіб за допомогою створення нових робочих місць, збільшення інвестицій в економіку;

зменшення тіньового сектору економіки, виведення доходів громадян з тіні ;

запровадження прогресивної ставки оподаткування;

встановлення неоподаткованого мінімуму доходів фізичних осіб;

підвищення податкової культури та податкової дисципліни платників податків;

удосконалення пільгової політики з ПДФО;

спростити викладення змісту податкового законодавства та звітності для полегшення їх сприйняття

розширити перелік та прискорити запровадження інформаційно-телекомунікаційних систем та технологій, а також електронних сервісів для суб'єктів оподаткування;

Рис. 2.11. Шляхи вирішення проблем оподаткуванню податку на доходи фізичних осіб на основі іноземного досвіду

Таким чином, задля збільшення податкових надходжень до бюджету та покращення економічної ситуації в країні, необхідно впровадити відповідні зміни стосовно зменшення податкового навантаження на малозабезпечених громадян, здійснити диференціювання ставок залежно від розміру доходу та виду діяльності, також, важливим, на нашу думку, є врахування сімейного стану платника податку, а саме кількість дітей та кількість зайнятих в родині.

Зокрема, першочерговою ціллю має стати запровадження прогресивної шкали оподаткування та введення неоподаткованого мінімуму замість сучасної податкової соціальної пільги, також доцільним може стати й запровадження окремого оподаткування домогосподарств.

Дані зміни дозволять вирішити одну з основних проблем – нерівномірність розподілу доходів між заможними та бідними верствами населення, проте, не лише сама система оподаткування має необхідність в удосконаленні, на нашу думку, таку потребу має ще й робота фіскальних органів.

Висновки до розділу 2

На основі проведеного дослідження діяльності ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» було з'ясовано, що у зв'язку з повномасштабним вторгненням доходи кінотеатрів по всіх містах зменшились на 62,43% порівняно з 2021 роком. Проведений аналіз показав, що найбільше скорочення доходів кінотеатрів було в Харкові – на 89,39% та в Сумах – на 80,12%, також значного зменшення зазнали кінотеатри в Києві – на 40,08% та Дніпрі – на 19,49%, попри ситуацію в країні, доходи кінотеатрів у Львові та Одесі становили 84,35% та 88,49% від минулорічних показників.

Проведений аналіз фінансово-майнового стану ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» показав, що компанія за досліджувані періоди не є фінансово стійким рентабельним та платоспроможним у зв'язку зі спалахом пандемії коронавірусу COVID-19 та повномасштабним вторгненням, тому існує потреба необхідність пошуку шляхів для зростання цих показників.

Аналітичний облік розрахунків за оподаткування доходів фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» веде відповідно до Наказу про облікову політику, згідно якого для обліку податку на доходи фізичних осіб на підприємстві передбачено субрахунок 641.3 «Розрахунки з податку на доходи фізичних осіб».

При виплаті заробітної плати ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» нараховує, утримує та перераховує податок на доходи фізичних осіб до бюджету, а також інформує податковий орган про суми доходів своїх працівників та, відповідно, утриманих з них податків шляхом представлення Податкового розрахунку формою № 1-ДФ.

Податкова звітність з податку на доходи фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» подається у електронній формі до контролюючого органу з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб.

Задля збільшення податкових надходжень до бюджету та покращення економічної ситуації в країні, необхідно впровадити відповідні зміни стосовно зменшення податкового навантаження на малозабезпечених громадян, здійснити диференціювання ставок залежно від розміру доходу та виду діяльності, також, важливим, на нашу думку, є врахування сімейного стану платника податку, а саме кількість дітей та кількість зайнятих в родині.

Зокрема, першочерговою ціллю має стати запровадження прогресивної шкали оподаткування та введення неоподаткованого мінімуму замість сучасної податкової соціальної пільги.

Дані зміни дозволять вирішити одну з основних проблем – нерівномірність розподілу доходів між заможними та бідними верствами населення, проте, не лише сама система оподаткування має необхідність в удосконаленні, на нашу думку, таку потребу має ще й робота фіскальних органів.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 3

НАНАЛТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗРАХУНКАМИ
ЗА ОПОДАТКУВАННЯМ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ3.1. Методичні прийоми та організація аналізу розрахунків за
оподаткуванням доходів фізичних осіб

Одним з ключових питань бюджетоутворення являється забезпечення достатнього обсягу та своєчасного наповнення дохідної частини бюджету

України. Податок на доходи фізичних осіб виступає в ролі одного з головних бюджетоутворюючих податків та відіграє вагомую роль в перерозподілі доходів населення та в забезпеченні фіскальної достатності бюджету. З огляду на функцію податку на доходи фізичних осіб, він являється соціальним регулятором, адже саме через сплату даного податку встановлюється тісний зв'язок між державою та платником податку.

Однією з головних ознак податку на доходи фізичних осіб є індивідуальна безеквівалентність, тобто платник в результаті сплати податку не отримує певного еквіваленту від держави. Отже, на індивідуальному рівні відсутній безпосередній зв'язок між відповідно сплаченою сумою податку на доходи фізичних осіб та кількістю отриманих послуг від держави, при цьому на рівні суспільства дана сплачена сума податку несе в собі відплатний характер та населення територіальної громади бере участь у фіскальній політиці відповідного регіону.

Податок на доходи фізичних осіб, в ролі загально-національного податку має свої фактори впливу. Під факторами такого впливу маються на увазі такі фактори, зміна яких призводить до змін обсягів надходження до бюджету. На нашу думку, доцільним є проведення аналізу впливу даних факторів на складову надходжень податку на доходи фізичних осіб, тож розглянемо дані фактори за економічною, демографічною, політико-правовою та соціально-культурною групами в табл. 3.1 [61].

Таблиця 3.1

Фактори впливу на надходження податку на доходи фізичних осіб

Групи фактору впливу	Види впливу
Економічний	<ul style="list-style-type: none"> - рівень платоспроможності населення; - рівень економічного розвитку країни; - рівень середньої заробітної плати; - рівень інфляції; - кон'юнктура грошового ринку; - ставка банківського відсотка за кредитами та депозитами; - динаміка валютного курсу.
Демографічний	<ul style="list-style-type: none"> - частка зайнятого населення; - рівень безробіття; - чисельність населення; - міграційний рух населення.
Політико-правовий	<ul style="list-style-type: none"> - розподіл податкових надходжень між рівнями бюджетної системи; - стабільність податкової системи; - наявність фінансових санкцій; - податкові пільги; - рівень автономії місцевих бюджетів.
Соціально-культурний	<ul style="list-style-type: none"> - податкова культура населення; - платіжна дисципліна; - ставлення людей до праці; - якість життя.

Такі економічні чинники, як ВВП, інфляція, фондовий та грошовий ринки, відсоткові ставки за депозитами та кредитами, динаміка валютних курсів також впливають на економічні інтереси ТОВ «ТРИМФ МЕДІА ГРУП» і рівень його ділової активності в країні. З огляду на це, наприклад, якщо помірні податкові ставки зі стабільною макроекономічною ситуацією сприяють збільшенню продажів ТОВ «ТРИМФ МЕДІА ГРУП», зниженню безробіття на ринку праці та залученню іноземних інвестицій, то це позитивно впливає на доходи бюджету, тому щоб розрахувати всі фактори впливу необхідно, насамперед, визначити досліджувані фактори. На нашу думку, існує чотири основних фактори, що мають найбільший вплив.

Валовий внутрішній продукт, як один з основних макроекономічних показників, відображає загальний обсяг виробництва в країні, а його збільшення відображає відповідні зміни у складі та розподілі продукції, що в

свою чергу, безпосередньо може вплинути і на надходження податку з доходів фізичних осіб до бюджету

Наступним суттєвим показником, на нашу думку, є рівень інфляції. Він має вагомий вплив на оцінку, а також прогноз надходжень податку на доходи фізичних осіб, так як відображає реальну вартість валюти в поточному році відносно попереднього. Загальне зниження споживчого попиту та ділової активності, скорочення виробництва – все це є наслідком високих темпів інфляції, що у свою чергу може призвести до зменшення надходжень податку на доходи фізичних осіб. Якщо ж інфляція на базову рівні зупиниться, то в такому випадку податкові надходження відносно будуть пропорційними.

Середня ставка податку на доходи фізичних осіб посідає основне місце серед політико-правових факторів, оскільки саме вона відіграє провідну роль та визначає податкові надходження.

Об'єктом оподаткування доходів фізичних осіб являється їх заробітна плата, що свідчить про демографічну структуру населення та залежність надходжень від даного податку. Тобто, за умови стабільності макроекономічних показників, при зростанні чисельності зайнятих існує ймовірність пропорційного зростання надходжень до бюджету за рахунок податку на доходи фізичних осіб.

Також, окрему увагу необхідно звернути й на індивідуальні фактори, такі як простота податкової системи для загального розуміння громадян, сама система сплати податків, проте дані фактору не мають цифрового значення.

Процес надходження податкових платежів до бюджету, як і будь-який економічний процес, слід розглядати саме з точки зору стохастичних характеристик, адже його рівні в певні послідовні періоди будуть відображати вплив всієї множини взаємодіючих чинників, що, в свою чергу, можна трактувати як випадкові величини, які мають свою певну закономірність в динаміці.

Загалом, кількісний аналіз головних показників надходжень доходів до державного бюджету надає підтвердження випадковості даного процесу. Для

збору інформації про надходження податкових платежів використовують звітні дані податкових адміністрацій за необхідний період часу в розрізі платежів, о яких безпосередньо належить податок на доходи фізичних осіб.

Для того, щоб передбачити майбутній розвиток процесів, необхідно спершу дослідити ряди динаміки минулого. Саме тому, перед етапом прогнозування податкових надходжень необхідно спершу виконати комплексне вивчення рядів динаміки, що дозволить визначити тенденцію змін даного економічного явища.

Метою кількісного аналізу часових рядів являється виявлення основної тенденції розвитку явища, яке підлягає дослідженню, а саме встановлення закономірності з якою змінюється рівень даного показника за певний проміжок часу.

Таким чином, розглянемо етапи, які найчастіше використовують при практичному аналізі часових рядів податку на доходи фізичних осіб, наведені на рис. 3.1.

Етапи аналізу часових рядів:

графічне представлення та інтерпретація часового ряду;

визначення та вилучення детермінованих складових ряду, що залежать від часу (тренду, сезонних і циклічних складових);

дослідження випадкової складової часового ряду після вилучення детермінованих складових;

вибір математичної моделі для опису випадкової складової та перевірка адекватності;

прогнозування майбутнього розвитку процесу, що описується з допомогою побудованого динамічного ряду;

дослідження взаємодії між різними часовими рядами.

Рис. 3.1. Основні етапи аналізу часових рядів

Розмір надходжень податку на доходи фізичних осіб від ТОВ «ТРІМФ МЕДІА ГРУП» до бюджету прямо залежить від сукупності показників, а саме чисельності працівників та середньої заробітної плати. Саме тому, на нашу думку, доцільним також є проведення аналізу забезпеченості та ефективності використання трудових ресурсів і фонду оплати праці ТОВ «ТРІМФ МЕДІА ГРУП», структурований на рис. 3.2.

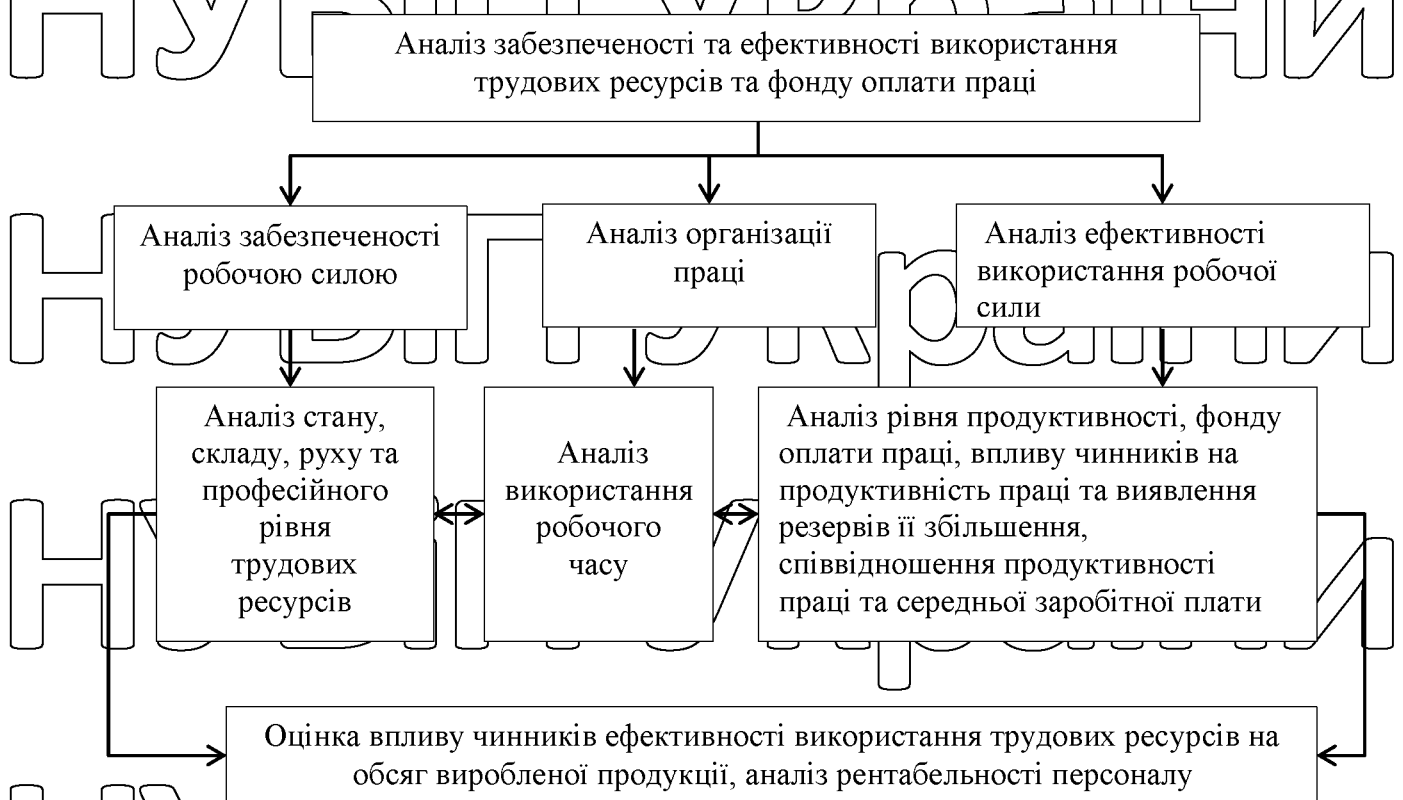

Рис. 3.2. Методика аналізу забезпеченості та ефективності використання трудових ресурсів та фонду оплати праці ТОВ «ТРІМФ МЕДІА ГРУП»

Таким чином, в процесі аналізу розрахунків за оподаткуванням доходів фізичних осіб, насамперед, визначаються причини негативного впливу на рівень організації праці ТОВ «ТРІМФ МЕДІА ГРУП», зокрема, забезпеченості кадрами та використання робочого часу, з'ясовуються чинники впливу на продуктивність праці та резерв збільшення продуктивності праці, адже з їх зростанням утворюються реальні передумови для підвищення рівня оплати праці, що слугує зростанню податкових надходжень з податку на доходи фізичних осіб.

3.2. Аналітична оцінка ефективності справляння податку на доходи фізичних осіб

В сучасних умовах воєнного стану постає гостра потреба у досягненні такого рівня функціонування податкової системи, який би зміг гарантувати стабільні та достатні доходи бюджету для належного фінансування суспільно необхідних видатків, в особливості видатків пов'язаних з обороною нашої країни. Оподаткування доходів фізичних осіб як важливий фінансовий механізм держави посідає одне з провідних місць для вирішення поставленого завдання.

Податок на доходи фізичних осіб має вагомий внесок у перерозподілі доходів громадян та є одним з основних бюджетоутворюючих податків. Даний податок виступає державним важелем впливу на рівень доходів громадян, а також формує тісний взаємозв'язок між платником та державою, оскільки кожен з них стає безпосереднім учасником бюджетного процесу щодо формування доходів держави. Проблематика оподаткування доходів фізичних осіб завжди була актуальною, що зумовлено його значенням [42].

Об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб є доходи з різних джерел, наявність яких зумовлює виникнення податкових зобов'язань платника податку [67].

За 2022 рік до місцевих бюджетів надійшло близька 555,1 млрд грн доходів загального та спеціального фондів. Найбільшу питому вагу склали саме податкові надходження – 70,9% всіх надходжень, що еквівалентно 393,5 млрд грн. Варто відмітити, що за 2022 рік значно зросла частка місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету.

Структура надходжень місцевих бюджетів за досліджуваний період зазнала значних змін, згідно яких за січень-грудень 2022 року найбільшу питому вагу займає податок на доходи фізичних осіб. Зазначимо, що у структурі доходів загального фонду без трансфертів ПДФО складає 68,4%. Відповідно, у структурі доходів загального фонду з трансфертами частка

податку на доходи фізичних осіб становить 49%, а саме 272,2 млрд грн, що відображено на рис. 3.3

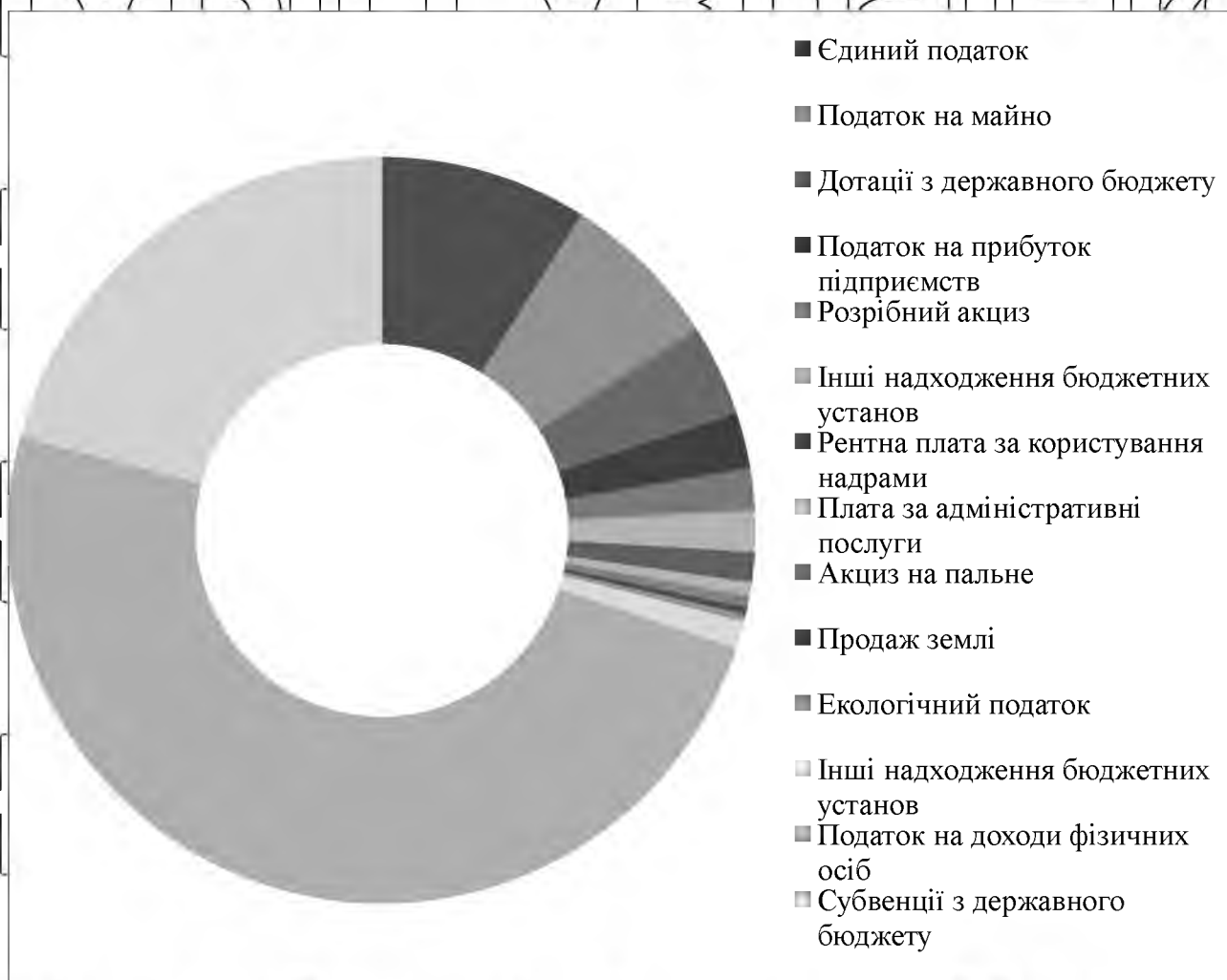

Рис. 3.3. Структура доходів місцевих бюджетів країни, 2022 р.

Надходження податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів протягом 2022 року знаходилося завжди в додатному значенні. Насамперед, це зумовлено зростанням відрахувань із заробітних плат військовослужбовців та збільшення нормативу зарахувань податку до місцевих бюджетів з 60% до 64%.

Найбільший абсолютний приріст був в грудні, а саме 34,4% або 8,5 млрд гривень. В грудні 2022 року обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб сягнув рекордних показників в 33,3 млрд гривень за місяць, третю частину яких стало оподаткування із виплат військовослужбовцям.

Натомість, надходження податку на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами значно знизився, починаючи з березня 2022 року.

Наразі дані надходження досі нижче рівня 2021 року.

У складі державного бюджету, податок на доходи фізичних осіб належить до прямих податків разом із податком на прибуток підприємств, акцизним податком, рентною платою, податком на міжнародну торгівлю та зовнішню операцію, а також іншими податками та зборами.

Для визначення місця податку на доходи фізичних осіб в загальному обсязі доходів Державного бюджету України розглянемо табл. 3.2 [41].

Таблиця 3.2

Динаміка формування дохідної частини Державного бюджету України

за 2019-2022 роки, млрд грн

Доходи	Період			
	2019	2020	2021	2022
Податкові надходження, з них:	799,8	851,1	1 107,1	949,8
– податок та збір на доходи фізичних осіб	110,0	117,3	137,6	148,4
– податок на прибуток підприємств	107,1	108,7	147,8	117,1
– податок на додану вартість	378,7	400,6	536,5	467,0
– акцизний податок	123,4	138,3	162,5	102,4
– рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів	41,3	47,1	75,6	81,0
– податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції	30,1	30,5	38,2	26,3
– інші податкові надходження	3,9	3,3	3,9	3,3
Неподаткові надходження, у т.ч.:	185,7	213,0	175,4	346,3
– доходи від власності та підприємницької діяльності	114,4	119,2	56,0	87,2
– адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної діяльності	10,4	9,8	13,0	8,2
– інші неподаткові надходження	15,8	15,0	18,0	16,2
– власні надходження бюджетних установ	46,1	69,0	88,4	234,8
Доходи від операцій з капіталом	0,2	0,08	0,3	0,6
Кошти від закордонних країн і міжнародних організацій	1,1	1,0	1,3	481,1
Цільові фонди	1,8	0,2	0,2	0,1
Офіційні трансферти	8,7	10,7	12,6	9,5
Всього	998,3	1 076,0	1 296,9	1 787,4

В Україні частка податкових надходжень у загальній сумі доходів становила в 2019 році 80,1%, тобто 799,8 млрд грн, а неподаткових – 18,7%, що еквівалентно 186,7 млрд грн. У 2020 році частка податкових надходжень зменшилася на 1 в. п., а саме до 79,1 % та складала 851,1 млрд грн, при цьому неподаткових збільшилася на 1,1 в. п. до 19,8% або ж 90,9 млрд грн.

У 2021 частка податкових надходжень у загальній сумі доходів складала 85,4%, що на 6,3 в. п. більше в порівнянні з 2020 р. та становила 107,1 млрд грн, а неподаткових – 13,5 %, що на 6,3 в. п. менше в порівнянні з минулим роком та становила 175,4 млрд грн.

В 2022 році частка податкових надходжень складала лише 53,1%, а неподаткових – 19,4%, дана ситуація обумовлена повномасштабним вторгненням через яку Україна втратила значну частку підприємств та людського капіталу.

За даними Міжнародної організації праці, протягом 2022 року зайнятість в Україні становила на 15,5% менше, ніж у попередньому році, що еквівалентно 2,4 мільйонам робочих місць [75].

Проаналізувавши таблицю, можна стверджувати, що в Україні переважають саме податкові надходження, до яких належить податок на доходи фізичних осіб.

Податок на доходи фізичних осіб займає у податковій системі держави одне з провідних місць як її обов'язковий складник, проте пандемія та повномасштабне вторгнення Росії на територію України значно зменшили його частку в структурі Зведеного бюджету України. Спираючись на дані Міністерства фінансів України за 2020 та 2021 роки частка податку на доходи фізичних осіб в структурі доходів Зведеного бюджету складала 21,44% та 21,04% відповідно. З огляду на дані 2022 року, частка податку на доходи фізичних осіб становила 19,15% [41].

Для детальнішого аналізу приросту дохідної частини Державного бюджету України за 2020-2022 роки розглянемо табл. 3.3 [41].

Таблиця 3.3

Аналіз приросту дохідної частини Державного бюджету України за 2020-2022 роки

Період	2021 рік до 2020 року		2022 рік до 2021 року	
	Абсолютний приріст, млрд грн	Темп приросту, %	Абсолютний приріст, млрд грн	Темп приросту, %
Доходи				
Податкові надходження, з них:	256	30,1	157,3	-14,2
– податок та збір на доходи фізичних осіб	20,3	17,3	10,8	7,8
– податок на прибуток підприємств	39,1	36,0	- 30,7	- 20,8
– податок на додану вартість	135,9	33,9	- 69,5	- 13,0
– акцизний податок	24,2	17,5	- 60,1	- 37,0
– рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів	28,5	60,5	5,4	7,1
– податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції	7,7	25,3	- 11,9	- 31,2
– інші податкові надходження	0,6	18,2	- 0,6	- 15,4

Державний бюджет України за 2022 рік акумулював 1 787,7 млрд грн, що на 37,8% більше ніж у 2021 році. Водночас на тлі повномасштабного вторгнення російських військ абсолютний приріст більшості податкових надходжень є від'ємний. Доходи державного бюджету становили 115,1% річного показника, затвердженого Верховною Радою України, перевиконання показника становило 234,7 млрд грн, на що вплинула значна допомога від міжнародних партнерів та надання грантів, які надійшли до українського бюджету після початку повномасштабної війни, що склали 481,1 млрд грн або ж 26,9% від усіх доходів державного бюджету за рік.

За даними таблиці спостерігається додатній абсолютний приріст податку на доходи фізичних осіб за всі досліджувані роки. Відповідно в 2021 році абсолютний приріст склав 17,3 %, що еквівалентно 20,3 млрд грн, а в 2022 році лише 7,8%, тобто 10,8 млрд грн.

Зміни, внесені до податкового законодавства України призвели до поступового зростання надходжень податку на доходи фізичних осіб, що

свідчить про зростання доходів громадян, а, разом з тим, і підвищення фіскальної ефективності даного податку.

Отже, податок на доходи фізичних осіб є важливим та вагомим інструментом формування дохідної частини бюджетів України. Податок на доходи фізичних осіб посідає першу позицію за значущістю в доходах місцевого бюджету. Основним напрямком для подальшого вдосконалення законодавчої бази в даній сфері має стати зменшення податкового навантаження на соціально незахищені верстви населення в умовах воєнного стану, знищення тіньової економіки та зростання відповідальності платників податку за ухилення від оподаткування.

3.3. Узагальнення результатів аналізу та управлінські рішення з їх реалізації

Інформаційною складовою, а також основою для прийняття управлінських рішень являється податковий аналіз ТОВ «ТРІМФ МЕДІА ГРУП», головним завданням якого є визначення рівня податкового навантаження. Насамперед, для визначення даного рівня використовують комплекс показників, а саме: загальне податкове навантаження компанії, податкове навантаження з податку на прибуток, з податку на додану вартість, з єдиного соціального внеску та податкове навантаження з податку на доходи фізичних осіб.

Основними чинниками, що визначають рівень податкового навантаження являються доходи та витрати ТОВ «ТРІМФ МЕДІА ГРУП», оподатковуваний прибуток, розмір ставки податків та зборів, а також правила визначення бази оподаткування відповідного податкового платежу.

В ході аналізу було з'ясовано, що однією з головних проблем в системі справляння податку на доходи фізичних осіб являється те, що він не є соціально справедливим та нейтральним по відношенню до платників даного податку. Дана проблема обумовлена тим, що є законодавчо встановлена єдина ставка податку на рівні 18%, тобто виникає ситуація, за якої частина населення з

середнім або взагалі мінімальним доходом сплачують значно більший обсяг податків, ніж більш заможні верстви населення. З огляду на це, через нерівномірний податковий тягар виникає потреба в реформуванні системи оподаткування доходів фізичних осіб задля зменшення розриву між бідними та заможними верствами населення.

З огляду на вищенаведене, на практиці вкрай важливо визначити саме ту межу ставки податку на доходи фізичних осіб, за якою вже починається пригнічення економічної активності платників податку, що в кінцевому результаті призведе до зменшення самої податкової бази. При збільшенні податкової ставки зростає й ухилення від його сплати, що обумовлює психологічні особливості поведінки людини в такій ситуації. Зокрема, як правило, доходи, які підлягають оподаткуванню не рівні доходам, що реально оподатковуються. Дана різниця є ні що інше як доходи тіньової економіки.

Через незадіяні ресурси тіньової економіки, як бази оподаткування суттєво зменшуються податкові надходження, що у свою чергу впливає на зменшення частки фіскальної ефективності податку на доходи фізичних осіб.

З огляду на це, для вирішення даної проблеми, на нашу думку, було сформовано ряд заходів, наведених на рис. 3.4.

Заходи для запобігання тіньовій економіці:

- збільшення прозорості та відкритості;
- розробка механізму виведення тіньових доходів громадян;
- призначення соціальних пільг окремим верствам населення;
- розширення бази оподаткування;
- підвищення рівня податкового контролю;
- впровадження прогресивної шкали оподаткування;
- створення додаткових робочих місць.

Рис. 3.4. Заходи для запобігання тіньовій економіці

В ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» досить активно застосовуються інтенсивні методи підвищення ефективності продуктивності праці з паралельним збільшенням фонду її оплати, що безумовно збільшує обсяг податкових надходжень до бюджету. Зокрема, одним із критеріїв ефективної роботи компанії та залученням кваліфікованого персоналу протягом 16 років є прозорість оподаткування.

Одним з головних інструментів розподілу частин доходів фізичних осіб являється саме система їх оподаткування. В даний спосіб формується той фінансовий ресурс, який першочергово необхідний територіальним громадам для реалізації їх місцевих програм.

ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» за чинним порядком сплачує податок на доходи фізичних осіб відповідно до свого місцезнаходження, через що значна частина бюджетів місцевого самоврядування недоотримає частини ресурсів, адже розташування компанії не завжди співпадає з місцем проживання платника податку. У свою чергу, дана ситуація створює підстави для пошук оптимальних шляхів покращення порядку адміністрування податку з метою створення балансу між інтересами місцевого самоврядування та платниками податку, що одержують послуги за місцем їх проживання. Основна проблема вирішення даного питання полягає в знаходженні оптимального співвідношення між розмірами податку, що зараховуються до відповідних бюджетів, де працює та проживає платник податку.

Головний офіс ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» зареєстрований в м. Києві, таким чином сплата податку відбувається відповідно даної адреси, проте не всі працівники компанії мають реєстрацію місця проживання саме там. В цьому випадку виникає дисбаланс, за яким бюджети місцевого самоврядування територій з більш розвиненою сферою праці мають більші доходи. З огляду на це, у компанії може виникнути ряд проблем для налаштування системи сплати податків саме за місцем реєстрації працівників, які можуть призвести до значного збільшення витрат часу на забезпечення утримання та перерахування до бюджету податку на доходи фізичних осіб.

Дана система сплати допоможе уникнути громадам недоотримання значної частини надходжень, проте кадрові системи компаній не готові технічно, щоб автоматично робити перерахунок податку на доходи фізичних осіб по місцю реєстрації працівника.

Зокрема, з урахуванням міжнародного досвіду, функція розподілу податку на доходи фізичних осіб між місцевими бюджетами повинна лежати не на підприємстві, а на державі, за рахунок використання новітніх ІТ-інструментів. В свою чергу, для полегшення даного процесу до податкових декларацій, поданих компаніями при сплаті податку на доходи фізичних осіб, має бути додано код. Альтернативною також може стати створення єдиної державної бази, в якій має бути зазначено індивідуальні податкові коди та адреси фактичного проживання. Відповідні зміни також мають бути зафіксовані на рівні Податкового кодексу.

Висновки до розділу 3

Податок на доходи фізичних осіб, в ролі загально-національного податку має свої фактори впливу. Під факторами такого впливу маються на увазі такі фактори, зміна яких призводить до змін обсягів надходження до бюджету. Такі економічні чинники, як ВВП, інфляція, фондовий та грошовий ринки, відсоткові ставки за депозитами та кредитами, динаміка валютних курсів також впливають на економічні інтереси ТОВ «ТРІМФ МЕДІА ГРУП» і рівень його ділової активності в країні.

В процесі аналізу розрахунків за оподаткуванням доходів фізичних осіб, насамперед, визначаються причини негативного впливу на рівень організації праці ТОВ «ТРІМФ МЕДІА ГРУП», зокрема, забезпеченості кадрами та використання робочого часу, з'ясовуються чинники впливу на продуктивність праці та резерв збільшення продуктивності праці, адже з їх зростанням утворюються реальні передумови для підвищення рівня оплати праці, що слугує зростанню податкових надходжень з податку на доходи фізичних осіб.

В Україні частка податкових надходжень у загальній сумі доходів становила в 2019 році 80,1% (799,8 млрд грн), а неподаткових – 18,7%, що еквівалентно 186,7 млрд грн. У 2020 році частка податкових надходжень зменшилася на 1 в. п. (до 79,1 % та склала 851,1 млрд грн), а неподаткових збільшилася на 1,1 в. п. (до 19,8% або 90,9 млрд грн). У 2021 частка податкових надходжень у загальній сумі доходів склала 85,4%, що на 6,3 в. п. більше в порівнянні з 2020 р. та становила 1 107,1 млрд грн, а неподаткових – 13,5%, що на 6,3 в. п. менше в порівнянні з минулим роком та становила 175,4 млрд грн. В 2022 році частка податкових надходжень склала лише 53,1%, а неподаткових – 19,4%.

За 2020 та 2021 роки частка податку на доходи фізичних осіб в структурі доходів Зведеного бюджету складала 21,44% та 21,04% відповідно. З огляду на дані 2022 року, частка податку на доходи фізичних осіб становила 19,15%.

Аналіз податку на доходи фізичних осіб показав, що він є досить важливим в системі податкових надходжень України. Незважаючи на зниження частки податку в структурі всіх надходжень до бюджету, в період 2020-2022 років податок на доходи фізичних осіб мав тенденцію до збільшення.

Через незадіяні ресурси тіньової економіки, як бази оподаткування суттєво зменшуються податкові надходження, що у свою чергу впливає на зменшення частки фіскальної ефективності податку на доходи фізичних осіб. Для вирішення таких проблем необхідно вжити наступні заходи: збільшення відкритості та прозорості; підвищення рівня податкового контролю; розробка механізму виведення тіньових доходів громадян; впровадження прогресивної шкали оподаткування; призначення соціальних пільг окремим верствам населення; розширення бази оподаткування фізичних осіб; створення додаткових робочих місць; розгляд податку на доходи фізичних осіб як засобу підвищення соціального добробуту.

ВИСНОВКИ

Система оподаткування доходів фізичних осіб являє собою один з основних регуляторів взаємовідносин між державою та громадянами, які виступають в ролі платників податків. Дана система може як забезпечувати фінансову базу для держави, так і виступати одним з головних знарядь для реалізації її економічної доктрини. Саме тому, за рахунок встановлення певного відсоткового розміру оподаткування доходів фізичних осіб, держава може не тільки забезпечувати собі стабільну дохідну базу в бюджет, а й прямо впливати на розмір фінансової подушки громадян, яку вони можуть або хочуть заощадити.

З огляду мети оподаткування, доходом фізичної особи являється сукупний дохід, який скоригований на відповідну суму податкових видатків, а також зменшений на економічно обґрунтовану суму неоподаткованого мінімуму та інших законодавчо встановлених пільг.

Об'єктами оподаткування податку на доходи фізичної особи-резидента являється його місячний або річний дохід, а також доходи від іноземної діяльності отримані за межами території України; безпосередньо для фізичної особи-нерезидента – це доходи з осередку їх утворення на території України та загальномісячний або ж річний оподатковуваний дохід з осередку їх утворення на території України.

Кожен із видів загального доходу платника податку оподатковується відповідно до норм та правил, встановлених у Податковому кодексі України.

В Україні є чітко встановлена податкова ставка - 18%, тому кожен громадянин працюючи чи здійснюючи господарську діяльність на території України повинен неухильно сплачувати відсоток податку з свого місячного або ж річного доходу.

На основі проведеного дослідження діяльності ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» було з'ясовано, що у зв'язку з повномасштабним вторгненням доходи кінотеатрів по всіх містах зменшились на 62,43% порівняно з 2021 роком.

Проведений аналіз показав, що найбільше скорочення доходів кінотеатрів було в Харкові – на 89,39% та в Сумах – на 80,12%, також значного зменшення зазнали кінотеатри в Києві – на 40,08% та Дніпрі – на 19,49%, попри ситуацію в країні, доходи кінотеатрів у Львові та Одесі становили 84,35% та 88,49% від минулорічних показників.

Проведений аналіз фінансово-майнового стану ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» показав, що компанія за досліджувані періоди не є фінансово стійким рентабельним та платоспроможним у зв'язку зі спалахом пандемії коронавірусу COVID-19 та повномасштабним вторгненням, тому існує гостра необхідність пошуку шляхів для зростання цих показників.

Аналітичний облік розрахунків за оподаткування доходів фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» веде відповідно до Наказу про облікову політику, згідно якого для обліку податку на доходи фізичних осіб на підприємстві передбачено субрахунок 641.3 «Розрахунки з податку на доходи фізичних осіб».

При виплаті заробітної плати ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» нараховує, утримує та перераховує податок на доходи фізичних осіб до бюджету, а також інформує податковий орган про суми доходів своїх працівників та, відповідно, утриманих з них податків шляхом представлення Податкового розрахунку формою № 1-ДФ.

Податкова звітність з податку на доходи фізичних осіб ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП» подається у електронній формі до контролюючого органу з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб.

Задля збільшення податкових надходжень до бюджету та покращення економічної ситуації в країні, необхідно впровадити відповідні зміни стосовно зменшення податкового навантаження на малозабезпечених громадян, здійснити диференціювання ставок залежно від розміру доходу та виду діяльності, також, важливим, на нашу думку, є врахування сімейного стану платника податку, а саме кількість дітей та кількість зайнятих в родині.

Дані зміни дозволять вирішити одну з основних проблем – нерівномірність розподілу доходів між заможними та бідними верствами населення, проте, не лише сама система оподаткування має необхідність в удосконаленні, на нашу думку, таку потребу має ще й робота фіскальних органів.

В процесі аналізу розрахунків за оподаткуванням доходів фізичних осіб, насамперед, визначаються причини негативного впливу на рівень організації праці ТОВ «ТРИМФ МЕДІА ГРУП», зокрема, забезпеченості кадрами та використання робочого часу, з'ясовуються чинники впливу на продуктивність праці та резерв збільшення продуктивності праці, адже з їх зростанням утворюються реальні передумови для підвищення рівня оплати праці, що слугує зростанню податкових надходжень з податку на доходи фізичних осіб.

За 2020 та 2021 роки частка податку на доходи фізичних осіб в структурі доходів Зведеного бюджету складала 21,44% та 21,04% відповідно. З огляду на дані 2022 року, частка податку на доходи фізичних осіб становила 19,15%.

Аналіз податку на доходи фізичних осіб показав, що він є досить важливим в системі податкових надходжень України, адже незважаючи на зниження частки податку в структурі всіх надходжень до бюджету, в період 2020-2022 років податок на доходи фізичних осіб мав тенденцію до збільшення.

Через незадіяні ресурси тіньової економіки, як бази оподаткування суттєво зменшуються податкові надходження, що у свою чергу впливає зменшення частки фіскальної ефективності податку на доходи фізичних осіб.

Для вирішення таких проблем необхідно вжити наступні заходи: збільшення відкритості та прозорості; підвищення рівня податкового контролю; розробка механізму виведення тіньових доходів громадян; впровадження прогресивної шкали оподаткування; призначення соціальних пільг окремим верствам населення; розширення бази оподаткування фізичних осіб; створення додаткових робочих місць; розгляд податку на доходи фізичних осіб як засобу підвищення соціального добробуту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко В.Л. Податкова система: навч. посіб. / В.Л. Андрущенко. – Національний університет державної податкової служби України. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 413 с.

2. Атаманчук О. В. Регулююча функція податків та регуляторний потенціал податкової системи / О. В. Атаманчук // Економіка та держава. – 2014. – № 10. – С. 26-29.

3. Бак Н.А. Прибуткові податки як фінансовий інструмент держави // Науковий вісник Чернівецького національного університету: Збірник наукових праць. Вип. 592. Економіка. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – С. 122–128.

4. Барабаш Л. Ефективність механізму сподаткування доходів фізичних осіб: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.08; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2013. – 21 с.

5. Баранник Л.Б. Аналіз фіскальної ефективності стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні. Економічний вісник. 2017. № 4. С. 113-123.

6. Боденчук Л. Оплата праці в умовах воєнного стану. URL: <https://aktiv.ua/ua/materials/articles/oplatatruda-v-usloviyah-voennogo-polozheniya> (дата звернення: 14. 08. 2023)

7. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. Редакція від 13.09.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 14. 08. 2023).

8. Герасимчук Л.С. Шляхи вдосконалення обліку оплати праці / Л. С. Герасимчук, О. В. Кангаєва. Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. Серія : Економічні науки. 2012. № 12. С. 186–194.

9. Гуренко Т.О. Облік оплати праці та трудові відносини у воєнний період. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 36. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1153/1111> (дата звернення: 12. 08. 2023).

10. Державна податкова служба URL: <https://tax.gov.ua/nk/rozdil-iv--podatok-na-dohodi-fizichnih-osib> (дата звернення: 20. 08. 2023).

11. Державна служба статистики України URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 16. 08. 2023).

12. Десятнюк О.М. Інновації податку на доходи фізичних осіб у контексті норм Податкового кодексу України // О.М. Десятнюк // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2012. – Т. 2. Вип. VIII – с. 3–9.

13. Доходи та заощадження в перехідній економіці України / за ред. С.М. Панчишина та М.І. Савлука. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 406 с.

14. Дуда Ю.І., Калюга Є.В. Діюча система оподаткування доходів фізичних осіб та шляхи її удосконалення. Концептуальні засади розвитку аграрного сектору економіки України в умовах глобальних викликів: матеріали 75-ї науково-практичної студентської конференції. м. Київ : НУБіП України, 2021. С. 12.

15. Думчиков М. О. Використання досвіду країн ЄС у побудові якісної податкової системи. Nationallawjournal: 2017. №5 (27). С. 73–78.

16. Дутова Н.В., Лесік Є.С. Оподаткування доходів фізичних осіб в Україні: проблеми та вдосконалення на базі досвіду зарубіжних країн. Економіка і організація управління. 2019. № 1(33). С. 43–52. □□

17. Економіка підприємства. підручник / Г. О. Швиданенко та ін.; за заг. ред. Г. О. Швиданенко. Київ: КНЕУ, 2009. 598 с.

18. Економіка праці та соціально-трудова відносини : навч.-метод. посібник / за заг. ред. проф. Качана Є.П. – Тернопіль: ТДЕУ, 2016. – 373 с.

19. Єфименко Т.І. Податкова система України: навч. посіб. / Т.І. Єфименко – К.: ДНУ «Академія фінансового управління», 2012. – 656 с.

20. Задорожня Л. А. Компаративний аналіз баз оподаткування персонального прибуткового податку у ЄС та Україні. Економіст. 2016. № 11 (361). С. 26–32.

21. Калюга Є.В. Фінансово-господарський контроль у системі управління. монографія. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2002. 360 с.

22. Кобилецький В. Р. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами (Забезпечення оборотних активів власними коштами) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online». URL:

<https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/301-koefitsient-zabezpechenosti-vlasnimi-oborotnimi-zasobami-zabezpechennya-oborotnikh-aktiviv-vlasnimi-koshchami> (дата звернення: 24.09.2023).

23. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт маневреності власного капіталу / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online». URL:

<https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/282-manevrenist-vlasnogo-kapitalu> (дата звернення: 24.09.2023).

24. Кобилецький В. Р. Коефіцієнт рентабельності активів (Коефіцієнт рентабельності пасивів) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online». URL:

<https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/337-pokaznik-rentabelnosti-aktiviv-pokaznik-rentabelnosti-pasiviv> (дата звернення: 24.09.2023).

25. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт фінансової автономії (Коефіцієнт фінансової незалежності) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online». URL:

<https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/346-pokaznik-finansovoi-autonomiji-pokaznik-finansovoji-nezalezhnosti> (дата звернення: 24.09.2023).

26. Кобилецький В. Р. Коефіцієнт фінансової стабільності (Коефіцієнт фінансування) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online». URL:

<https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/348-pokaznik-finansovoji-stabilnosti-koefitsient-finansuvannya> (дата звернення: 24.09.2023).

27. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт швидкої ліквідності (Коефіцієнт термінової ліквідності) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online». URL:

<https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/252-koefitsient-shvidkoi-likvidnosti-koefitsient-terminovoji-likvidnosti> (дата звернення: 24.09.2023).

28. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт поточної ліквідності

(Коефіцієнт покриття) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online». URL: <https://analizua.com/slovník-ekonomických-termínů/256-pokazník-přehlednosti-likvidnosti-pokazník-pokrytí> (дата звернення: 24. 09.2023).

29. Кобилецький В. Р., Показники майнового стану / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online. URL: <https://analizua.com/metodyka-rozrakhunku-2/94-analiz-majna> (дата звернення: 24. 09.2023).

30. Кобилецький В. Р., Рентабельність. Сутність та показники / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online. URL: <https://analizua.com/metodyka-rozrakhunku-2/229-rentabelnist> (дата звернення: 24. 09.2023).

31. Коцан Л. М. Соціально-регулююча роль оподаткування доходів / Л. М. Коцан // Серія Економічні науки – 2017. – №22. – Частина 2. – С. 88-91.

32. Крохмаль В.В., Пархоменко-Куцевіл О.І. Державне управління сферою оплати праці. Інвестиції: практика та досвід. 2022. №7-8. С. 57-63.

33. Кузик Н.Н., Охай В.О. Міжнародний досвід оподаткування доходів фізичних осіб. «Міжнародні тенденції формування фахівців з обліку і оподаткування»: тези доповідей I Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. м. Київ, 2021. С. 174

34. Лазарюшина Т.Д., Оренчин О.В. Джерела інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2012. № 38. С. 62-65

35. Литвиненко В.С., Сістук Є.В. Облік податку на доходи фізичних осіб в умовах розвитку інформаційних технологій. «Міжнародні тенденції формування фахівців з обліку і оподаткування»: тези доповідей I Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. м. Київ, 2021. С. 176.

36. Лободіна З.М. Податок на доходи фізичних осіб як інструмент впливу на соціально-економічний розвиток держави. Наукові записки Національного університету «Острезька академія». Серія : Економіка. 2017. № 6(34). С. 52–57.

37. Лубковський. С. А. Модель гармонізації податкового перерозподілу доходів фізичних осіб / С. А. Лубковський // Економіка та держава. Економічна

наука. – 2018. – №3. – С. 88-99.

38. Масленніков Є.І., Гусев А.О. Оптимізація податкових платежів та її вплив на рівень доходів державного бюджету. Економіка. Фінанси. Право. 2019. № 5/2. С. 31–35.

39. Мельянова Л.В. Удосконалення первинного обліку оплати праці // Бухгалтерія в сільському господарстві. 2011. № 9 (282). С. 26-32

40. Миськів Л.П. Документальне забезпечення обліку розрахунків за виплатами працівникам: сучасний підхід. Стратегічні напрямки розвитку науки: фактори впливу та взаємодії. Суми. Україна, МЦМД. Том 1. С.23-28 22.

41. Міністерство фінансів України URL: <https://index.mif.gov.ua/ua/labour/salary/average/msd/> (дата звернення: 15.09.2023).

42. Назарчук В.І. Податок на доходи фізичних осіб як джерело доходу бюджету країни. с. London, 2023. с.627

43. Назарчук В.І., Гузь М.М. Оподаткування доходів фізичних осіб в умовах воєнного стану. м. Київ, 2023. с.212

44. Найденко О.Є. Вплив регулятивного потенціалу податку на доходи фізичних осіб на соціальний захист населення. Економічні науки: Випуск 16. 2016 р. №2. С.120-125.

45. Небильцова Б.М., Остапенко Н.В. Оподаткування доходів фізичних осіб в Україні в порівнянні з світовим досвідом / Б. М. Небильцова, Н. В. Остапенко // Наукові праці НУХТ. – 2016. – № 44. – С. 200-215

46. Оперенко С.Г. Регулюючі властивості податків та податкова політика як інструмент стимулювання економічного розвитку: світовий досвід / Оперенко С.Г.// Причорноморські економічні студії. Економічна безпека Випуск 17. 2017. С. 292-297.

47. Планета Кіно. URL: <https://planetakino.ua/about/> (дата звернення: 15.05.2023).

48. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.10.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 15.09.2023).

49. Податок на доходи фізичних осіб та єдиний соціальний внесок: нові реформи та їх наслідки: монографія. К.: Алерта, 2018. 442 с.

50. Політична економія : навч. посіб. / Г.А. Оганян, В.О. Паламарчук, А.П. Румянцев та ін.; за заг. ред. Г.А. Оганяна. –К. : МАУП, 2013. – 520 с.

51. Помулева В. М. Соціальна ефективність податкових пільг в оподаткуванні доходів фізичних осіб / В. М. Помулева // Інноваційна економіка. -2016. -№ 3. -С 223-227.

52. Постанова КМУ від 11.03.2020 №211 Про запобігання поширенню на території України корона вірусу COVID-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020> (дата звернення: 15.09.2023).

53. Пріоритети реформування податку на доходи фізичних осіб у сучасних умовах/ К. І.Швабій. // Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії. — 2013. — № 2.

54. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану) Закон України від 24.03.2022 № 2142-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2142-20> (дата звернення: 15. 09.2023).

55. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2120-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20> (дата звернення: 15. 09.2023).

56. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану: Закон України від 12.05.2022 № 2260-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2260-IX> (дата звернення: 15. 09.2023).

57. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 07.05.2020, №598-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14> (дата звернення: 17. 09.2023)

58. Про податок з доходів фізичних осіб. Закон України № 889 від

22.05.03 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 37. – С. 308.

59. Семенкова А. Є., Куць Г. В. Теорія і практика використання об'єднаної звітності ПДФО та ЄСВ. Концептуальні засади розвитку аграрного сектору економіки України в умовах глобальних викликів: матеріали 75-ї науково-практичної студентської конференції. м. Київ : НУБіП України, 2021.

С. 135.

60. Сибірянська Ю. В., Васищенко Ю. В. Особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій при адмініструванні податків з доходів громадян / Сибірянська Ю. В., Васищенко Ю. В. // Економіка, менеджмент, агробізнес. — Том 2, — 2016. — С. 56-68.

61. Слободянюк Н. О. Проблеми формування дохідної частини місцевих бюджетів в умовах фінансової децентралізації / Н. О. Слободянюк, М. О. Коніна // Економіка і суспільство. — Мукачево, 2016. — Вип. 2.

62. Словник бухгалтера та аудитора / за заг. ред. Я. Кавторєва. – Х. : Фактор, 2016. – 352 с.

63. Сушкова С. Систематизація наукових підходів до визначення сутності та змісту поняття «Податкова культура» / Сушкова О., Мельник Л. // 74 Фінансові ресурси: проблеми та використання. №1. (25). 2021. С.143-150. URL: <http://ppcu.stu.cn.ua/article/view/236051/234453>. (дата звернення 10. 09.2023).

64. Танклевська Н.С. Світовий досвід оподаткування доходів фізичних осіб / Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Економічні науки. 2013. Т. 1. Вип. 1(6). С. 264–268.

65. Тулай О. І., Ямелинець А. І. Податок на доходи фізичних осіб: роль та значення в умовах бюджетної децентралізації. 2019. – 37 с.

66. Хлівний В.К. Суперечлива сутність податків як джерело ризиків бюджетних втрат / Хлівний В.К., Степура М.М. // Інвестиції: практика та досвід. № 17. 2011. С.28-32.

67. Чижова Т.В. Податок на доходи фізичних осіб: наукові постулати та практичні аспекти функціонування / Чижова Т.В. // Науковий вісник ХДУ. – 2014. – № 3. – С. 52-58.

68. Швабій К.І. Модернізація системи оподаткування доходів населення України : автореф. дис. д-ра. екон. наук : 08.00.08 / К.І. Швабій // Нац. ун-т держ. податкової служби України. – Ірпінь, 2015. – 39 с.

69. Швець Ю.О., Бахметова Я.Ю. Оподаткування доходів фізичних осіб: проблеми та перспективи в Україні та ЄС. Глобальні та національні проблеми економіки Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2017. № 17. С. 771–775

70. Шевчук І.В. Механізм оподаткування доходів фізичних осіб в ринкових умовах : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08 / І.В. Шевчук // УАН, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки». – К., 2012. – 20 с.

71. Шура Н. С. Сутність, значення та актуальні питання оподаткування в Україні в сучасних умовах господарювання / Шура Н. О., Буркова Л. А., Семеняка Т. В. // Ефективна економіка № 5. 2016. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5012> (дата звернення: 15.07.2023).

72. Щомісячний макроекономічний та монетарний огляд березень 2023 року. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/MMR_2023-03.pdf?v=4 (дата звернення: 18.07.2023).

73. Юрчишина Л.В. Податок на доходи фізичних осіб: механізм стягнення та джерело доходу бюджету України. Фінанси, облік, банки. 2016. Вип. 1. С. 215–224.

74. Яременко Л. М. Механізм формування фонду оплати праці та напрями його удосконалення. Агросвіт. 2020. № 2. С. 53–60.

75. ILO Monitor on the world of work. Tenth edition. Multiple crises threaten the global labour market recovery. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-/dgreports/--dcomm/--publ/documents/briefingnote/wcms_859255.pdf (дата звернення: 12.08.2023).

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП **ДОДАТКІ** України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Додаток Б.1

НУБІП України

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ "ТРИУМФ МЕДІА ГРУП"	Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
Територія	Україна	за ЄДРПОУ	34430721		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	Демонстрація кінофільмів	за КВЕД	59.14		

Середня кількість працівників	373
Адреса, телефон	вулиця Дектярська, буд. 36 В, м. Київ, 03057
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)	

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 р.

Форма №1

Код за ДКУД

801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	21 040	17 634
первісна вартість	1001	41 282	42 589
накопичена амортизація	1002	20 242	24 955
Незвершені капітальні інвестиції	1005	6 099	15 049
Основні засоби	1010	462 418	387 102
первісна вартість	1011	796 943	805 675
знос	1012	334 525	418 573
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	25	25
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	3 926	3 926
Інші необоротні активи	1090	5 566	5 566
Усього за розділом I	1095	499 074	429 302
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	12 201	14 103
Виробничі запаси	1001	1 642	1 830
Товари	1004	10 559	9 273
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 148	1 155
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4 978	1 030
з бюджетом	1135	2	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження додатку Б.1

Інша позовна дебіторська заборгованість	1155	1 795	3 859
Гроші та їх еквіваленти	1155	49 325	3 900
Готівка	1166	535	210
Рахунки в банках	1167	43 178	2 094
Витрати майбутніх періодів	1170	8 672	764
Інші оборотні активи	1190	1 290	-
Усього за розділом II	1195	81 190	23 134
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	580 193	452 436
Пасив	Код	На початок звітного	На кінець
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	72 530	72 530
Капітал у довірях	1405	3 192	3 192
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(420 187)	(337 838)
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	(344 465)	(462 116)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відпрощені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	24 795	16 906
Інші довгострокові зобов'язання	1515	206 634	166 251
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	231 429	183 157
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	225 130	225 130
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	58 484	79 620
товари, роботи, послуги	1615	144 032	135 418
розрахунками з бюджетом	1620	5 821	990
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	5	-
розрахунками з оплати праці	1630	89	67
за одержаними авансами	1635	5 529	224
Поточні забезпечення	1660	7 330	8 731
Доходи майбутніх періодів	1665	23 251	26 318
Інші поточні зобов'язання	1690	258 558	255 353
Усього за розділом III	1695	693 229	731 395
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
Баланс	1900	580 193	452 436

Керівник

Байдач Наталія Миколаївна

Головний бухгалтер

Дзюба Віктор Володимирович

1. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку Б.1

НУБІП України	Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
	Код ДИ			
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	Підприємство "ТРИУМФ МЕДІА ГРУП"	за ЄДРПОУ	34430721	
	(найменування)			

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

НУБІП України	за	Рік	2022	р.
		Форма №2	Код за ДКУ	Г801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	337 078	539 889
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(183 680)	(276 677)
Валовий:	2090		
прибуток			
збиток	2095	(153 398)	(263 212)
Інші операційні доходи	2120	59 674	57 127
Адміністративні витрати	2130	(30 158)	(33 144)
Витрати на збут	2150	(154 290)	(182 256)
Інші операційні витрати	2180	(65 418)	(37 391)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190		
прибуток			
збиток	2195	(37 429)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	847	315
Інші доходи	2240	3 853	-
Фінансові витрати	2250	(61 919)	(67 794)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(16 996)	(1 565)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(115 497)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(115 497)	(-)

Продовження додатку Б.1

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дроцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дроцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(113 497)	2 357

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
		3	4
Матеріальні затрати	2500	34 140	51 302
Витрати на оплату праці	2505	45 127	49 775
Відрахування на соціальні заходи	2510	9 051	9 981
Амортизація	2515	47 650	47 842
Інші операційні витрати	2520	160 995	138 921
Разом	2550	296 963	297 821

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Байдан Наталя Миколаївна

Дябола Віктор Володимирович

Оцінка фінансово-майнового стану ТОВ «ТРИУМФ МЕДІА ГРУП», 2020-2022 рр.

№ з/п	Показники	Формула розрахунку	2020 рік	2021 рік	2022 рік
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Аналіз майнового стану підприємства					
	Коефіцієнт зносу основних засобів	$\frac{\text{ф.1 р.1012}}{\text{ф.1 р. 1011}}$	0,32	0,42	0,52
1. Аналіз ліквідності товариства					
1.1	Коефіцієнт покриття	Розділ II активу балансу (рядок 1195) / розділ III пасиву балансу (рядок 1695)	0,04	0,12	0,03
1.2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Розділ II активу балансу (р.1195 - р.1100) / розділ III пасиву балансу р.1695	0,03	0,01	0,02
1.3	Чистий оборотний капітал (тис.грн.)	Розділ II активу балансу р.1195 – розділ III пасиву балансу р.1695	-645722	- 612110	-708261
2. Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) товариства					
2.1	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Розділ I пасиву балансу р. 1495 / усього по пасиву балансу р. 1900	-0,58	-0,59	-1,02
2.2	Коефіцієнт фінансування	Пасив балансу (р.1595 + р.1695 + р.1700 + р.1800) / розділ I пасиву балансу р.1495	-2,71	-4,7	-1,98
2.3	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	(розділ II активу балансу р.1195 – розділ III пасиву балансу р.1695) / розділ III пасиву балансу р.1695	-0,96	-0,97	-0,97
2.4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	(розділ II активу балансу р.1195 – розділ III пасиву балансу р.1695) / розділ I пасиву балансу р.1495	1,87	1,78	1,54
3. Аналіз рентабельності товариства					
3.1	Коефіцієнт рентабельності активів	Форма 2 р.2350 або $\frac{\text{р.2355}}{(\text{баланс р.1300 гр.3} + \text{р.1300 гр.4}) / 2}$	-0,2	0,002	-0,13
3.2	Коефіцієнт рентабельності	Форма 2 р.2350 або $\frac{2355}{\text{форма 2 р.2000}}$	-0,4	0,04	-0,34